

PREZYDENT MIASTA RZESZOWA

**MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
NR 344/11/2023 – I „ZALEW NA RZECE WISŁOK” W RZESZOWIE**

**PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO**

Rzeszów, wrzesień 2024 r.

SPIS TREŚCI

I. INFORMACJE OGÓLNE.....	3
1. Podstawa formalno-prawna opracowania	3
2. Główne cele prognozy	3
3. Zakres merytoryczny prognozy	4
4. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy.....	5
5. Materiały wykorzystane przy opracowaniu prognozy	6
II. USTALENIA PROJEKTU MPZP NR 344/11/2023 – I „ZALEW NA RZECE WISŁOK” W RZESZOWIE	7
III. STAN I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO TERENU OBJĘTEGO PROJEKTEM MPZP NR 344/11/2023 – I „ZALEW NA RZECE WISŁOK” W RZESZOWIE	14
IV. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ SKUTKI REALIZACJI PROJEKTU MPZP NR 344/11/2023 – I „ZALEW NA RZECE WISŁOK” W RZESZOWIE W ODNIESIENIU DO TERENÓW CHRONIONYCH ZGODNIE Z USTAWĄ O OCHRONIE PRZYRODY	35
V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	38
VI. OCENA SKUTKÓW WPŁYWU USTALEŃ PROJEKTU MPZP NR 344/11/2023 – I „ZALEW NA RZECE WISŁOK” W RZESZOWIE NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA I CZŁOWIEKA.....	39
VII. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.....	52
VIII. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	52
IX. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PROJEKTU MPZP NR 344/11/2023 – I „ZALEW NA RZECE WISŁOK” W RZESZOWIE	53
X. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	54
OŚWIADCZENIE SPORZĄDZAJĄCEGO PROGNOZĘ	56

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Podstawa formalno-prawna opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Niniejsza prognoza w myśl ww. ustawy stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu:

- uzgadnia z właściwym organem stanowisko w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
- sporządza prognozę oddziaływania na środowisko;
- poddaje projekt planu wraz z prognozą opiniowaniu przez właściwe organy;
- zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko (wnoszenie wniosków i uwag);
- bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz rozpatruje uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

2. Główne cele prognozy

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określony w projekcie mpzp nr 344/11/2023 – I „Zalew na rzece Wisłok” w Rzeszowie, sposób zagospodarowania przestrzennego wpłynie na środowisko oraz w jakim stopniu idea zrównoważonego rozwoju została uwzględniona w projektowanym dokumencie i jakie mogą być konsekwencje, tak negatywne jak i pozytywne dla środowiska, w wyniku realizacji działań przewidywanych w opracowanym projekcie planu.

Szczegółowe cele prognozy dotyczą:

- wyeliminowania, jeszcze na etapie sporządzania projektu planu, ustaleń sprzecznych z zasadami zrównoważonego rozwoju analizowanego obszaru i jego otoczenia;
- oceny skutków oddziaływania przyjętego zagospodarowania na środowisko oraz związanego z tym określenia wpływu przeznaczenia terenów na poszczególne rodzaje użytkowania, a także określenie warunków zagospodarowania terenu;

- oceny ustaleń dotyczących użytkowania analizowanego terenu dla lokalizacji projektowanych funkcji przy zachowaniu równowagi przyrodniczej i trwałości procesów przyrodniczych;
- oceny na ile ustalenia projektu planu pozwolą na zachowanie istotnych wartości i zasobów środowiska oraz w jakim stopniu spotęgują lub osłabiają istniejące zagrożenia, a także na ile stwarzają możliwość pojawienia się nowych szans dla ukształtowania wyższej jakości środowiska.

Podsumowując, prognoza przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie ze sobą realizacja ustaleń mpzp nr 344/11/2023 – I „Zalew na rzece Wisłok” w Rzeszowie na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy przyrodnicze, krajobraz, ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

3. Zakres merytoryczny prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 51 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,

- zawiera:
 - ustalenia i główne cele projektu planu oraz powiązania z innymi dokumentami;
 - informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
 - informacje o przewidywanych możliwościach transgranicznego oddziaływania na środowisko;
 - informacje o metodach analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
 - streszczenie w języku niespecjalistycznym;
 - oświadczenie autora prognozy o spełnieniu wymagań.
- określa, analizuje i ocenia:
 - istniejący stan środowiska;
 - potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji ustaleń projektu planu;
 - przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko w wyniku realizacji ustaleń projektu planu;
 - istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu;
 - cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu;

- przedstawia:
 - rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko;
 - możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszaru Natura 2000.

Zakres niniejszej prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie, pismo znak WOOŚ.411.1.25.2024.AB.2 z dnia 27 marca 2024 r. oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Rzeszowie, pismo znak PSNZ.9022.4.2.10.2024 z dnia 11 marca 2024 r.

4. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określa zasady kształtowania struktury przestrzennej i politykę przestrzenną, a w następnej kolejności uszczegóławia wybrane elementy kształtowania przestrzeni, takie jak lokalizacja:

- terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej;
- terenu zabudowy usługowej;
- terenu drogi głównej lub drogi dojazdowej lub zieleni urządzonej;
- terenu drogi głównej lub wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni naturalnej;
- terenu drogi głównej lub zieleni urządzonej;
- terenu komunikacji drogowej wewnętrznej;
- terenu pompowni ścieków;
- terenu zieleni urządzonej.

Z uwagi na skalę opracowania i wynikający z tego stopień szczegółowości informacji, dla przeprowadzenia prognozy skutków realizacji ustaleń zawartych w opracowanym projekcie planu przyjęto metody subiektywne oraz w miarę możliwości metody obiektywne.

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- przeanalizowano dane fizjograficzne, przyrodnicze i inne dostępne dane sozologiczne obejmujące obszar objęty opracowaniem planistycznym;
- dokonano oceny projektu planu w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych;
- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska i przyrody.

5. Materiały wykorzystane przy opracowaniu prognozy

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały:

- Uchwała Nr XC/1977/2023 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 12 grudnia 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 344/11/2023 „Zalew na rzece Wisłok” w Rzeszowie;
- projekt Uchwały Nr/...../2024 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 2024 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 344/11/2023 – I „Zalew na rzece Wisłok” w Rzeszowie;
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 344/11/2023 „Zalew na rzece Wisłok” w Rzeszowie – BRMR, marzec 2024 r.;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim. Raport wojewódzki za rok 2023 – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie, 2024 r.;
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112);
- Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Rzeszowa na lata 2018 – 2022;
- Program ochrony środowiska miasta Rzeszowa, Rzeszów 2021 r. (uchwała Nr XLIV/933/2021 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 30 marca 2021 r.);
- Strategiczna mapa hałasu dla miasta Rzeszowa – 2022 rok;
- Program ochrony powietrza dla strefy miasto Rzeszów – aktualizacja z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 i poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 wraz z rozszerzeniem związanym z osiągnięciem krajowego celu redukcji narażenia i z uwzględnieniem poziomu docelowego benzo(a)pirenu oraz z Planem Działań Krótkoterminowych – „EKOMETRIA” Sp. z o.o., 2023 r.;
- Obszary Natura 2000 na Podkarpaciu – RDOŚ w Rzeszowie, 2011 r.;
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły z 2016 r., zmieniony rozporządzeniem z 4 listopada 2022 r. (Dz. U. 2023 poz. 300);
- Mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego, sporządzone w 2020 r., aktualizacja 2022 r.;
- Ustawy i rozporządzenia dotyczące ochrony środowiska.

II. USTALENIA PROJEKTU MPZP NR 344/11/2023 – I „ZALEW NA RZECE WISŁOK” W RZESZOWIE

Projekt planu obejmuje obszar o powierzchni około 15,2 ha, położony w południowej części Rzeszowa, na granicy osiedli: Drabinianka, Budziwój, Zwiężczyca i Dąbrowskiego.

W granicach projektu planu wyznaczono tereny oznaczone w części graficznej projektu planu symbolami:

- MNW – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, o powierzchni około 0,28 ha;
- U – teren usług, o powierzchni około 0,21 ha;
- KDG-KDD-ZP – teren drogi głównej lub drogi dojazdowej lub zieleni urządzonej, o powierzchni około 8,72ha;
- KDG-WS-ZN – teren drogi głównej lub wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni naturalnej, o powierzchni około 2,81 ha;
- KDG-ZP – teren drogi głównej lub zieleni urządzonej, o powierzchni około 2,41 ha;
- KR – teren komunikacji drogowej wewnętrznej, o powierzchni około 0,39 ha;
- IKP – teren pompowni ścieków, o powierzchni około 0,02 ha;
- ZP – teren zieleni urządzonej, o powierzchni około 0,37 ha.

Ustalono, że teren oznaczony symbolem ZP stanowi obszar przestrzeni publicznych związany z doliną Wisłoka.

Część terenów objętych mpzp położona jest w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią.

Część terenów objętych projektem planu położona jest w granicach obszaru Natura 2000 – PLH180030 „Wisłok Środkowy z Dopływami”.

Na terenach objętych projektem planu zakazano lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Ustalono szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości na terenach objętych projektem planu.

Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej:

- ustalono możliwość budowy sieci, przyłączy oraz innych obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, które są związane z przeznaczeniem terenu;
- ustalono możliwość budowy: sieci, przyłączy oraz innych obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, które nie są związane z przeznaczeniem terenu, pod warunkiem, że:

- nie wykluczy to możliwości zagospodarowania terenu zgodnie z jego przeznaczeniem i zasadami zagospodarowania określonymi w projekcie planu;
- zgodnie z przepisami szczegółowymi projektu planu tereny infrastruktury technicznej stanowią przeznaczenie uzupełniające;
- przy zagospodarowaniu terenu nakazano uwzględnić istniejące: sieci, przyłącza oraz inne obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej (w tym magistrale wodociągowe, przepompownię ścieków komunalnych oraz linie 110 kV), poprzez zachowanie wymaganych przepisami odległości od nich;
- ustalono możliwość przebudowy, rozbudowy, zmiany trasy lub lokalizacji oraz rozbiórki istniejących: sieci, przyłączy oraz innych obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej (w tym magistrali wodociągowych, przepompowni ścieków komunalnych oraz linii 110 kV), w dostosowaniu do planowanego zagospodarowania terenu;
- dopuszczono wykonanie wylotów kanalizacji deszczowej do rzeki Wisłok;
- określono: budowę i rozbudowę sieci: wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, kanalizacji deszczowej, gazowej, ciepłowniczej, elektroenergetycznej.

Zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej:

- zaopatrzenie w wodę – z sieci wodociągowej;
- zaopatrzenie w wodę do celów przeciwpożarowych – z sieci wodociągowej, ze zbiorników przeciwpożarowych lub zbiorników spełniających wymagania ochrony przeciwpożarowej, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami;
- odprowadzenie ścieków bytowych – do sieci kanalizacji sanitarnej;
- odprowadzenie ścieków przemysłowych pochodzących z prowadzonej działalności gospodarczej – poprzez urządzenia podczyszczające do kanalizacji sanitarnej, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami;
- gospodarowanie wodami opadowymi i roztopowymi:
 - tereny komunikacji – odprowadzenie poprzez urządzenia podczyszczające do miejskiej sieci kanalizacji deszczowej z dopuszczeniem retencji oraz stosowanie urządzeń opóźniających odpływ;
 - tereny zieleni – powierzchniowo po terenie lub z wykorzystaniem rozwiązań z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury;
 - pozostałe tereny – retencja w miejscu występowania z zastosowaniem rozwiązań z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury, z dopuszczeniem odprowadzenia do miejskiej sieci kanalizacji deszczowej;
- zaopatrzenie w gaz ziemny – z sieci gazowej średniego ciśnienia;

- zaopatrzenie w energię ciepłą – z indywidualnych niskoemisyjnych lub zeroemisyjnych źródeł ciepła z wykorzystaniem gazu, odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej lub z miejskiej sieci ciepłowniczej;
- zaopatrzenie w energię elektryczną – z sieci elektroenergetycznej oraz z instalacji odnawialnych źródeł energii;
- gospodarowanie odpadami:
 - komunalnymi – zgodnie z zasadami obowiązującymi w mieście;
 - pochodzącymi z prowadzonej działalności gospodarczej – zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, odpowiednio do rodzaju prowadzonej działalności.

Zasady modernizacji, budowy i rozbudowy systemu komunikacji:

- system komunikacji w granicach obszaru projektu planu miejscowego tworzą:
 - teren planowanej drogi głównej lub drogi dojazdowej lub zieleni urządzonej, oznaczony w części graficznej projektu planu symbolem KDG-KDD-ZP, będący kontynuacją ul. Żołnierzy 9 Dywizji Piechoty w kierunku południowo-wschodnim,
 - teren planowanej drogi głównej lub wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni naturalnej, oznaczony w części graficznej projektu planu symbolem KDG-WS-ZN, będący kontynuacją ul. Żołnierzy 9 Dywizji Piechoty w kierunku południowo-wschodnim,
 - teren planowanej drogi głównej lub zieleni urządzonej, oznaczony w części graficznej projektu planu symbolem KDG-ZP, będący kontynuacją ul. Żołnierzy 9 Dywizji Piechoty w kierunku południowo-wschodnim,
 - teren planowanej drogi dojazdowej w ciągu ulicy Leśnej, wydzielony liniami podziału wewnętrznego z terenu KDG-KDD-ZP, oznaczony w części graficznej projektu planu symbolem [kdd],
 - teren planowanej komunikacji drogowej wewnętrznej, oznaczony w części graficznej projektu planu symbolem KR;
- powiązania układu komunikacyjnego obszaru objętego projektem planu miejscowego z układem zewnętrznym tworzą:
 - w części południowej – ulice: Eugeniusza Kwiatkowskiego i Jana Pawła II;
 - w części północnej – ulice: Żołnierzy 9 Dywizji Piechoty i Podkarpacka.

USTALENIA SZCZEGÓŁOWE:

Teren MNW – przeznaczony pod teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej

- przeznaczenie uzupełniające – usługi handlu detalicznego, usługi rzemieślnicze, usługi gastronomii, usługi sportu i rekreacji, usługi biurowe i administracji.

Zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu:

- nieprzekraczalne linie zabudowy – zgodnie z częścią graficzną projektu planu;
- udział powierzchni zabudowy:
 - dla zabudowy mieszkaniowej wolnostojącej – nie większy niż 30% powierzchni działki budowlanej;
 - dla zabudowy mieszkaniowo-usługowej – nie większy niż 40% powierzchni działki budowlanej;
- nadziemna intensywność zabudowy – nie mniejsza niż 0,2 i nie większa niż 0,5;
- udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniejszy niż 45% powierzchni działki budowlanej;
- wysokość zabudowy – nie większa niż 11 m;
- gabaryty obiektów – nie więcej niż 3 kondygnacje nadziemne;
- zasady lokalizacji przeznaczeń uzupełniających:
 - charakter usług – usługi podstawowe;
 - w parterach budynków mieszkalnych jednorodzinnych.

Zasady obsługi komunikacyjnej terenu:

- dostępność komunikacyjna terenu – zgodnie z zapisami projektu planu;
- liczba miejsc do parkowania, w tym miejsc przeznaczonych do parkowania pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową – zgodnie z zapisami projektu planu;
- sposób realizacji miejsc do parkowania – na poziomie terenu, w garażach nadziemnych lub w garażach podziemnych.

Teren U – przeznaczony pod teren usług

- przeznaczenie wykluczone – usługi: handlu wielkopowierzchniowego, handlu hurtowego, bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- charakter usług – podstawowe lub ogólnomiejskie.

Zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu:

- nieprzekraczalne linie zabudowy – zgodnie z częścią graficzną projektu planu;
- udział powierzchni zabudowy – nie większy niż 40% powierzchni działki budowlanej;
- nadziemna intensywność zabudowy – nie mniejsza niż 0,2 i nie większa niż 0,9;

- udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniejszy niż 20% powierzchni działki budowlanej;
- wysokość zabudowy – nie większa niż 11 m;
- gabaryty obiektów – ilość kondygnacji nadziemnych – nie większa niż 3;
- charakter usług – usługi podstawowe;

Zasady obsługi komunikacyjnej terenu:

- dostępność komunikacyjna terenu – zgodnie z zapisami projektu planu;
- liczba miejsc do parkowania, w tym miejsc przeznaczonych do parkowania pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową – zgodnie z zapisami projektu planu;
- sposób realizacji miejsc do parkowania – na poziomie terenu, w garażach nadziemnych lub w garażach podziemnych.

Teren KDG-KDD-ZP – przeznaczony pod teren drogi głównej lub drogi dojazdowej lub zieleni urządzonej

- przeznaczenie uzupełniające:
 - komunikacja drogowa wewnętrzna;
 - komunikacja piesza i pieszo-rowerowa;
 - infrastruktura techniczna: elektroenergetyka, telekomunikacja, gazownictwo, wodociągi, kanalizacja, ciepłownictwo;
- wydzielono liniami podziału wewnętrznego część terenu oznaczonego w części graficznej projektu planu symbolem:
 - [kdd] – do zagospodarowania pod drogę dojazdową, pod terenem drogi głównej;
 - [zp] – do zagospodarowania pod teren zieleni urządzonej, pod terenem drogi głównej.

Zasady zagospodarowania terenu:

- teren drogi głównej:
 - szerokość jezdni – nie mniejsza niż 7,0 m;
 - nakazano drogi dla pieszych i drogi dla rowerów – po obu stronach drogi;
 - zakazano lokalizacji miejsc do parkowania;
- teren drogi dojazdowej:
 - do zagospodarowania w poziomie terenu poniżej obiektu mostowego drogi głównej, wydzielony liniami podziału wewnętrznego;
 - szerokość jezdni – nie mniejsza niż 5,0 m.
- teren zieleni urządzonej:

- do zagospodarowania w poziomie terenu poniżej obiektu mostowego drogi głównej, wydzielony liniami podziału wewnętrznego;
- dopuszczono lokalizację komunikacji wewnętrznej, komunikacji pieszo-rowerowej, obiektów małej architektury;
- udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniejszy niż 65%;
- dostępność komunikacyjna – zgodnie z zapisami projektu planu;
- zasady lokalizacji i wskaźniki przeznaczeń uzupełniających:
 - szerokość drogi wewnętrznej – nie mniejsza niż 3,5 m;
 - szerokość drogi dla pieszych – nie mniejsza niż 2,0 m;
 - szerokość drogi dla rowerów – nie mniejsza niż 2,5 m;
 - lokalizacja infrastruktury technicznej – zgodnie z zapisami projektu planu.

Teren KDG-WS-ZN – przeznaczony pod teren drogi głównej lub wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni naturalnej

- przeznaczenie uzupełniające – infrastruktura techniczna: elektroenergetyka, telekomunikacja, gazownictwo, wodociągi, kanalizacja, ciepłownictwo.

Zasady zagospodarowania terenu:

- teren drogi głównej:
 - szerokość jezdni – nie mniejsza niż 7,0 m;
 - nakazano drogę dla pieszych i drogę dla rowerów – po obu stronach drogi;
 - zakazano lokalizacji miejsc do parkowania;
- teren poniżej obiektu mostowego drogi głównej:
 - do zagospodarowania jako wody powierzchniowe śródlądowe oraz tereny zieleni naturalnej;
 - ustalono możliwość lokalizacji urządzeń hydrotechnicznych oraz urządzeń i obiektów przeciwpowodziowych;
 - ustalono możliwość prowadzenia prac konserwacyjnych i utrzymaniowych koryta rzeki Wisłok;
- zasady lokalizacji i wskaźniki przeznaczeń uzupełniających:
 - lokalizacja infrastruktury technicznej – zgodnie z zapisami projektu planu;

Teren KDG-ZP – przeznaczony pod teren drogi głównej lub zieleni urządzonej

- przeznaczenie uzupełniające:
 - komunikacja drogowa wewnętrzna;
 - komunikacja piesza i pieszo-rowerowa;

- infrastruktura techniczna: elektroenergetyka, telekomunikacja, gazownictwo, wodociągi, kanalizacja, ciepłownictwo;
- wydzielono liniami podziału wewnętrznego część terenu oznaczonego w części graficznej projektu planu symbolem [zp] – do zagospodarowania pod teren zieleni urządzonej.

Zasady zagospodarowania terenu:

- teren drogi głównej:
 - szerokość jezdni – nie mniejsza niż 7,0 m;
 - nakazano drogę dla pieszych i drogę dla rowerów – po obu stronach drogi;
 - zakazano lokalizacji miejsc do parkowania;
- teren zieleni urządzonej:
 - do zagospodarowania w poziomie terenu poniżej obiektu mostowego drogi głównej, wydzielony liniami podziału wewnętrznego;
 - dopuszczono lokalizację komunikacji wewnętrznej, komunikacji pieszo-rowerowej, obiektów małej architektury;
 - udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniejszy niż 65%;
 - dostępność komunikacyjna – zgodnie z zapisami projektu planu;
- zasady lokalizacji i wskaźniki przeznaczeń uzupełniających:
 - szerokość drogi wewnętrznej – nie mniejsza niż 3,5 m;
 - szerokość drogi dla pieszych – nie mniejsza niż 2,0 m;
 - szerokość drogi dla rowerów – nie mniejsza niż 2,5 m;
 - lokalizacja infrastruktury technicznej – zgodnie z zapisami projektu planu.

Teren KR – przeznaczony pod teren komunikacji drogowej wewnętrznej

- przeznaczenie uzupełniające – infrastruktura techniczna: elektroenergetyka, telekomunikacja, gazownictwo, wodociągi, kanalizacja, ciepłownictwo.

Zasady zagospodarowania terenu:

- szerokość jezdni – nie mniejsza niż 3,5 m;
- zakazano lokalizacji miejsc do parkowania;
- lokalizacja infrastruktury technicznej – zgodnie z zapisami projektu planu.

Teren IKP – przeznaczony pod teren pompowni ścieków

- przeznaczenie uzupełniające – zieleni urządzonej;
- udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniejszy niż 5% powierzchni działki budowlanej.

Zasady obsługi komunikacyjnej terenu:

- dostępność komunikacyjna – zgodnie z zapisami projektu planu.

Teren ZP – przeznaczony pod teren zieleni urządzonej

- przeznaczenie uzupełniające:
 - komunikacja piesza lub pieszo-rowerowa;
 - infrastruktura techniczna: elektroenergetyka, telekomunikacja, gazownictwo, wodociągi, kanalizacja, ciepłownictwo.

Zasady zagospodarowania terenu:

- teren należy zagospodarować jako publicznie dostępny park samorządowy;
- dopuszczono lokalizację: placów zabaw, obiektów małej architektury, urządzeń sportu i rekreacji;
- udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniejszy niż 75% powierzchni terenu.

Zasady obsługi komunikacyjnej terenu:

- dostępność komunikacyjna terenu – zgodnie z zapisami projektu planu;

Zasady lokalizacji i wskaźniki przeznaczeń uzupełniających:

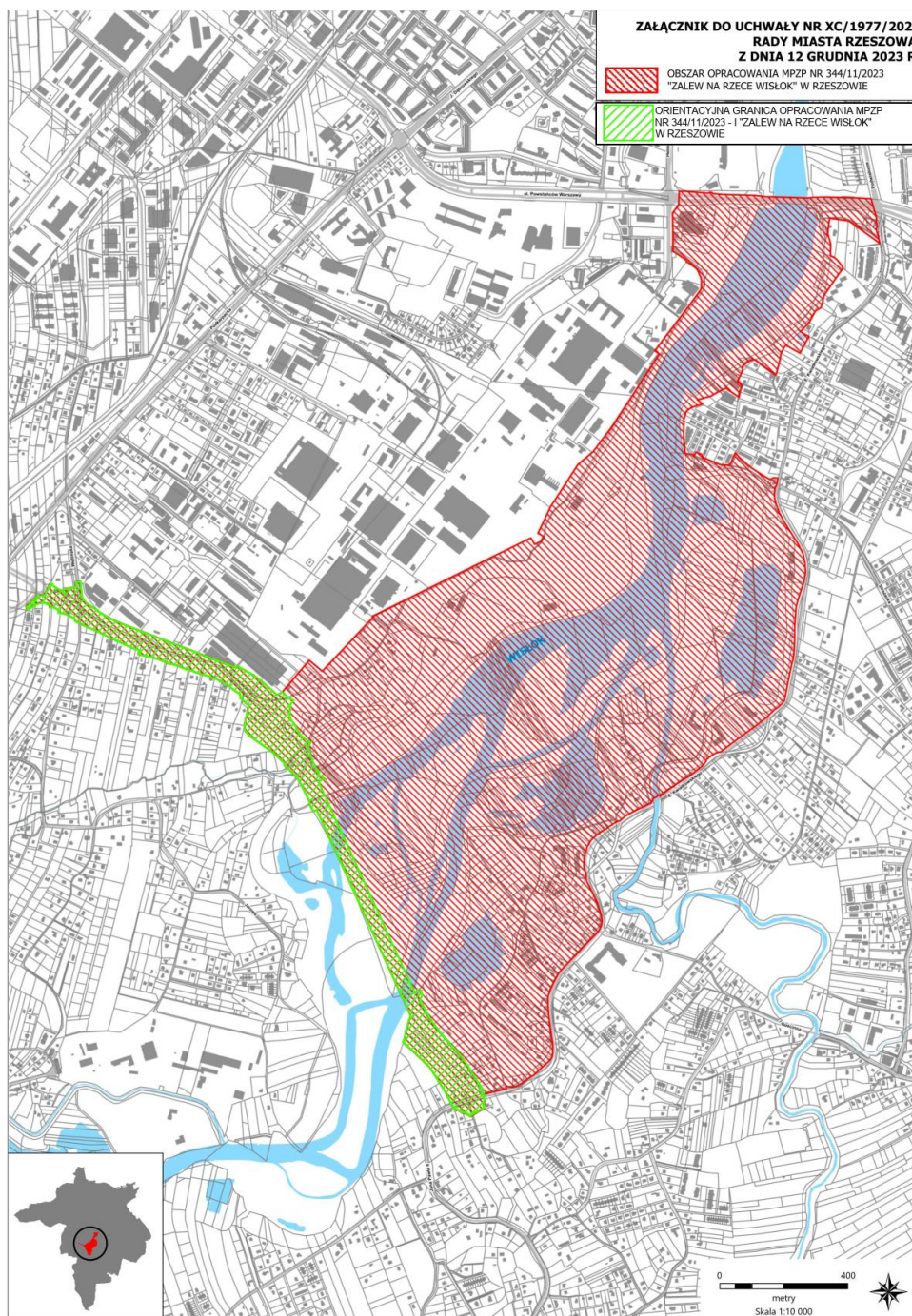
- szerokość drogi dla pieszych – nie mniejsza niż 2,0 m;
- szerokość drogi dla rowerów – nie mniejsza niż 2,5 m;
- lokalizacja infrastruktury technicznej – zgodnie z zapisami projektu planu.

III. STAN I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO TERENU OBJĘTEGO PROJEKTEM MPZP NR 344/11/2023 – I „ZALEW NA RZECE WISŁOK” W RZESZOWIE

Omówiony poniżej stan środowiska przyrodniczego odnosi się do całego terenu objęto uchwałą Nr XC/1977/2023 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 12 grudnia 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 344/11/2023 „Zalew na rzece Wisłok” w Rzeszowie. Obszar objęty ww. uchwałą jest znacznie większy niż zakres objęty niniejszym projektem planu nr 344/11/2013 – I „Zalew na rzece Wisłok” w Rzeszowie. Pozwala to na szerszy i bardziej szczegółowy opis stanu środowiska.

Położenie administracyjne badanego terenu

Omówieniem stanu środowiska objęto obszar o powierzchni około 218,39 ha, położony w otoczeniu zalewu na rzece Wisłok – od mostu Karpackiego do planowanej drogi południowej, od ul. Kwiatkowskiego w części wschodniej do granicy terenów produkcyjnych w części zachodniej doliny Wisłoka.

Rys. Orientacyjna granica terenu objętego uchwałą w sprawie przystąpienia do sporządzenia mpzp nr 344/11/2023 - I „Zalew na rzece Wisłok” w Rzeszowie

- **Rzeźba terenu**

Opracowaniem objęto fragment doliny Wisłoka, którą rzeka wyerodowała w powierzchni Podgórze Rzeszowskiego, płynąc z południa na północ. Rzeka w wyniku procesów erozyjno-akumulacyjnych wytworzyła terasy, z których niższa, terasa zalewowa, zajmuje najniższy fragment doliny, wyniesiony około 2,5-3,0 m nad poziom wody w zalewie.

Powierzchnia terasy zalewowej została w części zmieniona przez prace związane z budową zbiornika wodnego. W części została zalana wodami powstałego zbiornika.

Terasa nadzalewowa – wyniesiona jest przynajmniej 10 m na poziom wody zalewu. Powierzchnię teras urozmaicają lokalnie wyrobiska po eksploatacji żwirów i piasków. W części natomiast, zmiany spowodowane zostały przez jej zabudowanie. Wyrobiska po eksploatacji żwirów i piasków mają zróżnicowaną wielkość. Niektóre z nich wypełnione są warstwą wody o bardzo niewielkiej głębokości, zarośnięte przez rośliny higrofilne, otoczone zielenią wysoką. Wśród tej roślinności występują gatunki objęte ochroną prawną.

W części wschodniej terenu, po zachodniej stronie ul. Kwiatkowskiego, znajduje się zbiornik wodny, zwany „Żwirownią”. Jest to wyrobisko po eksploatacji żwirów, o stosunkowo znacznej powierzchni. Po odpowiednim przygotowaniu przez władze miasta, „Żwirownia” wykorzystywana jest przez mieszkańców, w okresie lata, jako kąpielisko. Lokalizacja zabudowy wielorodzinnej po jej wschodniej stronie, ograniczyła atrakcyjność tego miejsca. W części terenu powierzchnia terasy nadzalewowej została przekształcona przez lokalizację zabudowy mieszkaniowej – wielorodzinnej i jednorodzinnej.

Analizując rzeźbę terenu objętego opracowaniem ekofizjograficznym należy zaznaczyć zróżnicowanie części prawobrzeżnej i lewobrzeżnej doliny. Część prawobrzeżna to płaska powierzchnia terasy nadzalewowej, natomiast część lewobrzeżna – ograniczona wysoką skarpą lessową, porośnięta zielenią wysoką stanowi bardzo ciekawy element w krajobrazie doliny.

- **Warunki geologiczne**

Obszar opracowania obejmuje swymi granicami dolinę rzeki Wisłok, która wciną się w obszar Podgórze Rzeszowskiego.

Pod względem geologicznym obszar opracowania zlokalizowany jest w Zapadlisku Przedkarpackim, którego podłoże budują osady morza mioceńskiego. Zapadlisko w rejonie Rzeszowa wciną się w kierunku południowym, tworząc tzw. Zatokę Rzeszowską, sięgającą kilka kilometrów na południe. Zatokę budują utwory mioceńskie reprezentowane przez dolny i górny torton oraz sarmat. Torton dolny reprezentowany jest przez szare łupki, natomiast osady tortonu górnego odznaczają się większym udziałem materiału piaszczystego.

Utwory mioceńskie w obrębie doliny Wisłoka przykrywają plejstocieńskie i holoceńskie osady rzeczne, wykształcone w stropie jako mady reprezentowane przez pyły, pyły piaszczyste, gliny pylaste, lokalnie z wkładkami gruntów organicznych. Mady zalegają na utworach piaszczystych lub piaszczysto-żwirowych. W obrębie starorzeczy występują grunty zastoiskowe w postaci mad próchnicznych, gruntów organicznych lub namułów.

- **Surowce naturalne**

Północna część terenu opracowania zlokalizowana jest w granicach złoża gazu ziemnego „Zalesie” oznaczonego jako GZ4647 (wg PIG-PIB) oraz w terenie i obszarze górniczym utworzonymi dla tego złoża – decyzja Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 23 maja 2023 r., znak DGK-WK-I.761.188.2022.11.BG.

W granicach opracowania, w części terenu zlokalizowanej w granicach złoża nie występują odwierty gazowe, a także urządzenia technologiczne eksploatacji złoża.

- **Charakterystyka warunków wodnych**

Wody powierzchniowe

Opracowaniem objęto otoczenie zalewu powstałego na rzece Wisłok, poprzez przegrodzenie jej doliny zaporą o wysokości 7,5 m. W okresie powstania zalewu jego pojemność wynosiła 3,6 mln m³, a długość około 3 km. Z biegiem czasu pojemność zbiornika stopniowo ulegała zmianie, co było wynikiem jego zamulania. Wisłok powyżej zbiornika ma charakter rzeki górskiej. Niesie ze sobą sporo materiału w wyniku spłukiwania terenów, szczególnie terenów ornych, w okresie nawalnych opadów. Zbiornik został w wyniku osadzania naniesionych materiałów bardzo spłycony, co powodowało intensywne jego zarastanie. Podjęto prace mające na celu odmulenie zbiornika. Prace te prowadzone były dwukrotnie. Podczas pierwszego procesu odmulania, zmniejszono powierzchnię zbiornika. W sąsiedztwie zapory, po wschodniej stronie zalewu wybudowano ostrogę, gdzie składowano wyrzucany przez refuler namuł. Odmulono tylko część zalewu, zlokalizowaną w sąsiedztwie zapory. Po okresie kilkunastu lat, proces zamulenia zbiornika spowodował znaczne jego zarastanie. Wypłylenie zbiornika spowodowało, szczególnie w jego części południowej, duże zabagnienie. Tą część zbiornika zajęły szuwary i trzcinowiska. Dawna powierzchnia zbiornika podzieliła się na wąskie strumyki wody. W jego części północnej, w sąsiedztwie zapory, roślinność higrofilna zaczęła zajmować coraz większe jego fragmenty. Przeprowadzono kolejne odmulanie, dotyczące wyłącznie części północnej zbiornika. Prace zakończono w 2023 r. Wykonane odmulanie osiągnęło swój cel. Należy mieć na uwadze, że efekt jaki osiągnięto będzie trwał określony czas, a proces zamulania będzie nadal postępował.

Zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną oraz Planem gospodarowania wodami (II-ą zmianą – rozporządzenie z dnia 4 listopada 2022 r. – Dz.U. 2023, poz. 300), obszar będący przedmiotem opracowania znajduje się w następujących jednolitych częściach wód powierzchniowych: północny niewielki fragment terenu w JCWP RW200011226739 „Wisłok od zb. Rzeszów do Starego Wisłoka”, natomiast pozostały obszar znajduje się w zlewni: JCWP RW20000722657499 „Strug od Chmielnickiej rzeki do ujścia” i w JCWP RW200008226579 „Wisłok od Stobnicy do stopnia Rzeszów”.

JCWP RW200008226579 „Wisłok od Stobnicy do stopnia Rzeszów” jest to średnia rzeka na podłożu węglanowym, silnie zmieniona część wód, o monitorowanej zlewni.

Ocena stanu wód wg oceny GIOŚ i oceny eksperckiej:

- umiarkowany potencjał ekologiczny;
- stan chemiczny poniżej dobrego;
- ogólny stan zły.

Ta JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego. Celem środowiskowym jest:

- umiarkowany potencjał ekologiczny;
- zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Wisłok w obrębie JCWP (dla łososia);
- zapewnienie drożności cieku wg wymagań gatunków chronionych;
- zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Wisłok w obrębie JCWP (dla troci wędrowniej);
- stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), związki tributyllocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników – stan dobry.

Termin osiągnięcia celu środowiskowego – po roku 2027.

Ta JCWP przeznaczona jest do:

- poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi;
- celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych;
- cała zlewnia JCWP „Wisłok od Stobnicy do stopnia Rzeszów” stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacenie wód biogenami, w szczególności związkami azotu i fosforu [...];
- w obszarze zlewni występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym (troć wędrowną).

Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie:

- Czarnorzecko-Strzyżowski Park Krajobrazowy;
- Strzyżowsko-Sędziszowski Obszar Chronionego Krajobrazu;
- obszar Natura 2000 „Wisłok Środkowy z Dopływami”.

Dla tej JCWP zostały ustanowione odstępstwa z art. 4 ust 4 i 5.

JCWP RW20000722657499 „Strug od Chmielnickiej rzeki do ujścia” jest to mała rzeka fliszowa o charakterze węglanowym, naturalna część wód.

Ocena stanu wód wg oceny GIOŚ i oceny eksperckiej:

- umiarkowany stan ekologiczny;
- stan chemiczny poniżej dobrego;
- stan ogólny wód – zły.

Ta JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego. Celem środowiskowym jest:

- umiarkowany stan ekologiczny;
- zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny;
- stan chemiczny – dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)pirenu(w), związki tributyllocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników – stan dobry.

Termin osiągnięcia celu środowiskowego – do 2027 r.

Ta JCWP nie jest przeznaczona do:

- poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi;
- celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych;
- nie występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym;
- cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, rozumianą jako wzbogacenie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu [...].

Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie:

- obszar Natura 2000 „Wisłok Środkowy z Dopływami”.

Zostały ustanowione odstępstwa z art. 4 ust. 5 i 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej.

JCWP RW200011226739 „Wisłok od zb. Rzeszów do Starego Wisłoka” jest to rzeka nizinna, silnie zmieniona część wód. Zlewnia tej JCWP jest monitorowana.

Ocena stanu wód wg oceny GIOŚ i oceny eksperckiej:

- umiarkowany potencjał ekologiczny;
- stan chemiczny dobry;
- stan ogólny wód – zły.

Ta JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego. Celem środowiskowym jest:

- umiarkowany potencjał ekologiczny;
- zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Wisłok w obrębie JCWP (dla łososia);
- zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Wisłok w obrębie JCWP (dla troci wędrowniej);
- dobry stan chemiczny.

JCWP „Wisłok od zb. Rzeszów do Starego Wisłoka”:

- nie jest przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia;
- nie jest przeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych;
- na terenie zlewni nie występują obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie;
- występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym;
- cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacenie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu [...].

Dla tej JCWP ustanowiono odstępstwo z art. 4 ust 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej.

Teren objęty granicami projektu mpzp nr 344/11/2023 – I „Zalew na rzece Wisłok” znajduje się w JCWP:

- RW200008226579 „Wisłok od Stobnicy do stopnia Rzeszów”;
- RW20000722657499 „Strug od Chmielnickiej rzeki do ujścia”.

Wody podziemne

Przeważająca część obszaru objętego opracowaniem zlokalizowana jest w zlewni jednolitej części wód podziemnych JCWPd GW2000153, niewielkie jego fragmenty znajdują się w granicach JCWPd GW2000152.

JCWPd GW2000153 – ta jednolita część wód jest monitorowana.

Ocena stanu wód (2019 r.):

- stan chemiczny – dobry;
- stan ilościowy – dobry;
- stan wód JCWPd – dobry.

JCWPd nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego. Cel środowiskowy:

- dobry stan chemiczny;
- dobry stan ilościowy.

Termin osiągnięcia celu środowiskowego – do końca 2027 r.

Ta JCWP przeznaczona jest do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków gdzie utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie:

Typ obszarów	Liczba obszarów w JCWPd
parki narodowe	0
rezerваты przyrody	2
parki krajobrazowe	1
Natura 2000 – OSO	2
Natura 2000 – SOO	4
obszary chronionego krajobrazu	7
zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	0
stanowiska dokumentacyjne	0
użytki ekologiczne	1
pomniki przyrody	0

JCWPd GW2000152 – ta JCWPd jest monitorowana.

Ocena stanu wód (2019 r.):

- stan chemiczny – dobry;
- stan ilościowy – dobry;
- stan wód JCWPd – dobry.

Jednolita część wód nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego. Celem środowiskowym jest:

- dobry stan chemiczny;
- dobry stan ilościowy.

Ta JCWPd przeznaczona jest do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków gdzie utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie:

Typ obszarów	Liczba obszarów w JCWPd
parki narodowe	0
rezerваты przyrody	3
parki krajobrazowe	2
Natura 2000 – OSO	1
Natura 2000 – SOO	8
obszary chronionego krajobrazu	6
zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	0
stanowiska dokumentacyjne	0
użytki ekologiczne	4
pomniki przyrody	4

Teren objęty granicami projektu mpzp nr 344/11/2023 – I „Zalew na rzece Wisłok” znajduje się w JCWPd: GW2000152 i GW2000153.

Tereny położone w otoczeniu zalewu zlokalizowane są poza granicami GZWP nr 425. W granicach Zbiornika znajdują się północne tereny Rzeszowa.

Przeważający obszar opracowania znajduje się w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, to jest:

- w obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%;
- w obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%.

• Warunki klimatyczne

Zgodnie z podziałem Polski na regiony klimatyczne wg E. Romera, rejon miasta Rzeszowa położony jest w strefie przejściowej. Tereny miasta objęte opracowaniem zaliczone zostały do klimatu „podgórskich nizin i kotlin”.

R. Gumiński natomiast rejon Rzeszowa zalicza do sandomiersko-rzeszowskiej dzielnicy rolniczo-klimatycznej. Dzielnica ta charakteryzuje się następującymi danymi:

- okres wegetacyjny trwa od 210 do 220 dni;
- najniższe temperatury notowane są w styczniu, średnia temperatura wynosi -5,3°C;
- najwyższe temperatury notowane są w lipcu, średnia temperatura wynosi 17°C;
- w ciągu roku notowanych jest około 122 dni z przymrozkami, 57 dni mroźnych oraz około 37 dni gorących;
- roczna suma opadów wynosi około 700 mm.

Temperatura

Warunki termiczne wykazują dużą zależność od wyniesienia nad poziom morza, rzeźby terenu, głębokości zalegania wód podziemnych oraz szaty roślinnej.

Analizując dane dotyczące średnich miesięcznych temperatur powietrza, zauważyć należy, że zimy w rejonie Rzeszowa są stosunkowo surowe i mroźne. Najniższe temperatury notowane są w styczniu, w najzimniejszym miesiącu zimy, osiągały okresowo -27°C . Najwyższe temperatury notowane są w lipcu. Wiosna cechuje się znaczną zmiennością temperatur. Lato ma charakter upalny, a jesień jest stosunkowo ciepła i długa. Przymrozki występują od września do maja.

Wilgotność względna

Wartości wilgotności względnej powietrza są zróżnicowane w zależności od intensywności zagospodarowania terenu. W terenach otwartych, niezabudowanych wartości wilgotności względnej są wyższe w porównaniu do terenów intensywnie zagospodarowanych. W ciągu roku, najwyższe wartości wilgotności względnej powietrza notowane są w okresie jesieni i zimy. Najmniej wilgotną porą roku jest wiosna. W przebiegu dobowym, najniższe wartości wilgotności względnej osiąga w okresie wczesnopopołudniowym, najwyższe w porze nocy.

Mgły

W ciągu roku notuje się około 45 dni z mgłą. Okresem, w którym najczęściej obserwuje się występowanie mgieł jest okres jesieni i zimy. Terenami szczególnie narażonymi na występowanie mgieł są doliny cieków wodnych.

Zachmurzenie

Średnio w roku na obszarze Rzeszowa notuje się około 45 dni pogodnych i około 122 dni pochmurnych. Najpogodniejszym okresem jest okres od lipca do września. Natomiast okres od listopada do lutego jest okresem z największą ilością dni pochmurnych.

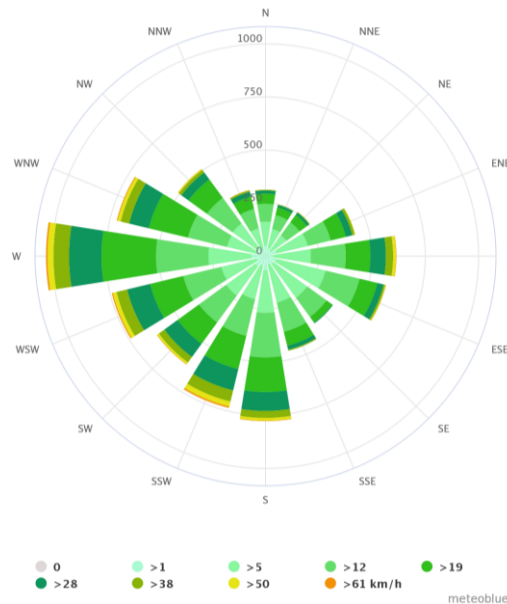
Opady atmosferyczne

Rejon Rzeszowa otrzymuje średnio około 700 mm opadu. Jest on rozłożony nierównomiernie. Najwyższe sumy opadów notowane są przeważnie w okresie letnim, a najniższe w okresie jesieni. Pokrywa śnieżna występuje średnio przez 83 dni, od listopada do kwietnia. Przy czym nie utrzymuje się ciągle ze względu na częste odwilże.

Warunki anemometryczne

Jedną z podstawowych cech klimatu, mającą znaczny wpływ na warunki aerosanitarnie jest kierunek i prędkość wiatru. Kierunki wiatrów na obszarze Rzeszowa

zależne są od ogólnej cyrkulacji atmosferycznej, ponadto modyfikowane są przez rzeźbę terenu i jego zagospodarowanie. Dominującymi wiatrami w obszarze miasta są wiatry z kierunku zachodniego, południowo-zachodniego i południowego.

Rys. Róża wiatrów dla m. Rzeszowa (dane średnioroczne z okresu 30 lat)

- **Charakterystyka topoklimatu**

Opracowaniem objęto otoczenie zbiornika wodnego na rzece Wisłok. Jest to obszar położony w dolinie rzeki w bezpośrednim sąsiedztwie terenu o znacznej powierzchni wody. Lokalizacja terenu w dolinie rzeki Wisłok powoduje, że teren ten cechuje się większymi wartościami wilgotności powietrza, częstym występowaniem mgieł. Otwarta powierzchnia wody wpływa na zwiększone wartości wilgotności powietrza. Ponadto większe powierzchnie wodne powodują ożywienie procesów mikrocyrkulacji. Dolina Wisłoka stanowi główną oś systemu przyrodniczego w obszarze miasta i pełni funkcję ciągu przewietrzającego. W granicach opracowania obok powierzchni wodnej, zieleń stanowi drugi istotny element środowiska.

Objęte granicami opracowania tereny są to w przewadze tereny otwarte, biologicznie czynne. Ich znaczenie ekologiczne polega na korzystnym wpływie na topoklimat, w tym na poprawę stanu czystości powietrza, produkcję tlenu, modyfikację bilansu cieplnego, ogólnie utrzymaniu dobrej kondycji środowiska przyrodniczego doliny Wisłoka.

- **Zmiany w środowisku**

W granicach terenu objętego opracowaniem wystąpiły zmiany dotyczące zarówno zalewu utworzonego przez przegrodzenie doliny Wisłoka, jak również terenów otaczających

zbiornik. W wyniku zamulenia zbiornika i prac mających na celu częściowe jego odmulenie zmieniła się powierzchnia zbiornika w jego części północnej. Część południowa również uległa zmianom w efekcie procesów gromadzenia się naniesionego przez Wisłok materiału. Południowa część zbiornika uległa znacznemu wypłyceniu. Te fragmenty zajmuje roślinność szuwarowa. Wzdłuż zachodniego brzegu zbiornika teren zajęty przez zieleń naturalną został zagospodarowany – zrealizowano ciąg pieszo-rowerowy, miejsca do wypoczynku, place zabaw dla dzieci. Po wschodniej stronie zbiornika zrealizowano ciąg rowerowy, został zagospodarowany zbiornik wodny, który powstał po eksploatacji żwirów i piasków tzw. „Żwirownia”, zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i jednorodzinna zajęła znaczną powierzchnię.

- **Struktura przyrodnicza obszaru, w tym różnorodność biologiczna**

Flora

W podziale geobotanicznym W. Szafera miasto Rzeszów należy do okręgu Puszczy Sandomierskiej. W późniejszych pracach (Dubel, Loster, Zając) jednostkę tę podzielono na dwa podokręgi – Niżański i Płaskowyżu Kolbuszowskiego. Omawiany obszar miasta znajduje się w Podokręgu Płaskowyżu Kolbuszowskiego. Położenie Rzeszowa na terenie tzw. Progu Przykarpackiego, a także nad Wisłokiem, który ma swoje źródła na terenie Beskidu Niskiego, ma znaczny wpływ na szatę roślinną miasta i okolic.

W granicach opracowania duży udział w strukturze przyrodniczej mają zbiorniki wodne, zajmujące siedliska w otoczeniu zalewu na Wisłoku. W części południowej zalewu na skutek odkładania się osadów naniesionych przez rzekę, koryto Wisłoka rozdziela się na kilka odnóg, przegrodzonych łachami piaszczystymi, które porośnięte są przez roślinność bagienną, szuwały i krzewy.

W stojących lub wolno płynących wodach zbiornika występuje rzęsa garbata, rzęsa drobna, spirodela wielokorzeniowa. Gatunkiem dominującym jest rdestnica grzebieniasta. Interesującym zbiornikiem jest zbiornik zbudowany głównie z sitowca nadmorskiego, obok którego występuje pałka wąskolistna, miazga trzciniowa, kropidło wodne. Najpospolitszym lokalnie zbiornikiem roślin wodnych, które zajmuje spłycone wody o mulistym dnie jest *Oenautho-Rorippetum*, którego dominującym składnikiem jest rzepicha ziemnowodna oraz kropidło wodne. Na mulistych, grząskich obrzeżach zbiornika występuje liczne ponikło błotne. Obok sitowia leśnego występują głównie rośliny łąkowe, ruderalne i zaroślowe, takie jak: bodziszek łąkowy, tojeść pospolita, nawłóć późna, mietlica biała, jeżyna popielica.

Wzdłuż Wisłoka, nad zalewem i na jego wyspach dominują zbiorniki łąkowe, tworzy je głównie zespół wikliny nadrzecznej. Tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie

rzeki zajęte są przez zbiorowiska łąkowo-pastwiskowe. Gatunkami charakterystycznymi są gatunki traw miękkolistnych jak rajgras wyniosły, groszek żółty, wyka ptasia. W miejscach wilgotniejszych tworzy się zespół łąki ostrożeńiowo-rdestowej. Na terenach zagospodarowanych przez człowieka rozwinęły się zbiorowiska ruderalne.

Strome zbocza lewobrzeżnej doliny zajmują zbiorowiska grądów. Teren leśny z zaroślami u podnóża skarpy objęty jest ochroną rezerwatową. Jest to rezerwat „Lisia Góra”, któremu towarzyszy otulina rezerwatu.

W prawobrzeżnej części doliny, na południe od ujścia Strugu występują dwa niewielkie wyrobiska poeksploatacyjne, w obszarze starorzeczy Wisłoka. Jedno z nich, o większej powierzchni stanowi miejsce cenne z uwagi na występujące tu kompleksy zbiorowisk łągowych, szuwarowych, łąkowych i okrajkowych. Miejsce to cechuje się zróżnicowaniem siedlisk i charakteru występującej tu roślinności.

W terenach zabudowy mieszkaniowej jaka zlokalizowana jest w granicach opracowania występują tereny zieleni urządzonej, na ogół o niewielkiej powierzchni. Są to zazwyczaj tereny urządzonej trawników z nasadzeniami krzewów ozdobnych.

Fauna

Zbiornik wodny na Wisłoku jest ostoją ptactwa. Stopniowe zamulanie zbiornika powodowało tworzenie się błotnistych brzegów i łąch, w następnym etapie zarastanie ich szuwarami i wierzbą. Miejsca te stały się miejscami gniazdowania i żerowania ptaków. W wyniku prowadzonych obserwacji, na obszarze zalewu stwierdzono występowanie 227 gatunków ptaków. Liczba gatunków łągowych jest zróżnicowana. Ostatnio uległa zmniejszeniu. Wśród gatunków łągowych są gatunki wpisane do tzw. Dyrektywy Ptasiej. Są to: bąk, bączek, błotniak stawowy, koropialka, rybitwa rzeczna, rybitwa białowąsa, zimorodek, dzięcioł białoszy, pokrzewka jarzębata, gąsiorek.

Zalew na Wisłoku nie jest terenem stanowiącym ważną bazę pokarmową dla dużych grup ptaków, nie stanowi ważnego miejsca zatrzymywania się ptaków w okresie ich wędrówki. Zbiornik nie jest miejscem postoju dla dużych grup ptaków z uwagi na dużą presję człowieka. Jest to miejsce postoju ptaków wędrownych, które odżywiają się przed dalszym lotem. W okolicy Lisiej Góry lub w pobliżu zapory, w okolicy lutego i marca spotkać można stada mew. Kaczki grupują się przy ujściu Strugu. Późnym latem wyspy w okolicach ujścia Strugu są miejscem noclegowym dla szpaków. Zimą liczebność i rozmieszczenie ptaków na zalewie zależy głównie od warunków pogodowych oraz dokarmiania ich przez ludność. Zalew na Wisłoku tylko w okresie zimy, po obu stronach zapory jest jedyną ostoją ptaków. Na wodach zalewu, szczególnie w okolicy zapory, bytują łąbędzie nieme.

W ramach szczegółowych badań ichtiofauny rzeki Wisłok, stwierdzono występowanie 28 gatunków ryb: 19 gatunków z rodziny karpiovatych, 3 gatunki z rodziny okoniowatych,

2 gatunki z rodziny łososiowatych oraz inne. W ramach prowadzonych prac restytucyjnych obserwowane jest w ostatnich latach pojawienie się gatunków wędrownych: wędrownej troci i łosia. W otoczeniu zalewu, w płytkich przybrzeżnych wodach i oczkach wodnych bytują kumaki nizinne, żaby wodne, ropucha szara, żaba moczarowa oraz traszki. Z ssaków występują: lisy, tchórze, łasice, piżmaki europejskie, liczne są drobne gryzonie.

- **Tereny prawnie chronione**

W granicach opracowania część zalewu oraz Wisłok w górę swego biegu włączono w granice obszaru Natura 2000, SOOS PLH180030 „Wisłok Środkowy z Dopływami”. O wysokich walorach przyrodniczych obszaru decyduje skład ichtiofauny obfitującej w rzadkie, zagrożone gatunki. Stwierdzono ponad 30 gatunków, w tym 10 z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Oprócz siedlisk właściwych dla ryb, obszar chroni siedliska przyrodnicze. Są to występujące lokalnie w jego granicach łągi, grądy, łąki świeże i zmiennowilgotne.

Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 4 sierpnia 2023 r. (Dz. Urzędowy Woj. Podkarpackiego z 2023 r., poz. 3836) został ustanowiony Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Wisłok Środkowy z Dopływami” PLH180030. Plan wyznacza przedmiot ochrony (grądy, łągi, gatunki ryb), zagrożenia istniejące i potencjalne, opis zagrożeń oraz działania ochronne. W granicach obszaru objętego opracowaniem nie występują siedliska chronione. Nie występują chronione gatunki ssaków oraz chronione gatunki ichtiofauny.

Ochroną rezerwatową objęty jest teren położony na lewym brzegu doliny Wisłoka. Jest to ustanowiony rozporządzeniem MOŚZNiL z dnia 23 grudnia 1998 r., rezerwat przyrody pod nazwą „Lisia Góra”. Rezerwat obejmował las o powierzchni 8,11 ha. Zarządzeniem RDOŚ w Rzeszowie z dnia 12 października 2017 – w sprawie rezerwatu przyrody „Lisia Góra” zwiększono jego powierzchnię, aktualnie wynosi ona 8,49 ha. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie starodrzewu dębowego z licznymi sędziwymi dębami szypułkowymi (*Quercus robur*) o okazałych rozmiarach. Zarządzeniem RDOŚ w Rzeszowie z dnia 9 kwietnia 2021 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie rezerwatu przyrody „Lisia Góra”, wprowadzono otulinę rezerwatu o łącznej powierzchni 11,30 ha.

W Planie ochrony dla rezerwatu „Lisia Góra”, wskazano przyrodnicze i społeczne uwarunkowania realizacji celu ochrony:

- występowanie w jego obszarze sędziwych okazów dębów szypułkowych;
- położenie rezerwatu w granicach administracyjnych miasta Rzeszowa;
- znaczną antropopresję obszaru rezerwatu, stanowiącego wraz z infrastrukturą rekreacyjną, zlokalizowaną przy Wisłoku, chętnie odwiedzane miejsce.

Teren rezerwatu objęty jest ochroną czynną. Określono działania ochronne na obszarze rezerwatu. Obszar rezerwatu podzielono na 4 strefy – dla każdej z nich określono:

- rodzaj działań ochronnych;
- sposób wykonania i zakres;
- rozmiar i lokalizację działań ochronnych.

Działania ochronne:

- stworzenie optymalnych warunków do odnawiania dębu oraz ochrona starodrzewu przed uszkodzeniem mechanicznym;
- ograniczenie antropopresji i elementów dysharmonijnych w krajobrazie;
- utrzymanie wyznaczonych szlaków i zapewnienie bezpieczeństwa ludziom korzystającym z tych szlaków w rezerwacie przyrody, a także ze wskazanej do ruchu pojazdów drogi i drogi publicznej oraz na nieruchomościach sąsiadujących z rezerwatem przyrody;
- działalność edukacyjna;
- monitoring wód pod kątem występowania roślin inwazyjnych;
- monitorowanie efektów prowadzonych działań mających na celu ograniczenie antropopresji.

- **Powiązania przyrodnicze z terenami sąsiednimi**

System przyrodniczy miasta Rzeszowa kształtowany jest głównie przez system hydrograficzny wspomagany terenami o znaczących wartościach przyrodniczych.

W obszarze miasta główną funkcję w systemie przyrodniczym i klimatycznym pełni dolina Wisłoka. Jest to główny korytarz w systemie przyrodniczym miasta zapewniający wymianę genową wielu gatunków roślin i zwierząt, łączący tereny obszarów Pogórzy: Dynowskiego i Strzyżowskiego z terenami Pradoliny Podkarpackiej i Płaskowyżu Kolbuszowskiego.

Korytarz ekologiczny Wisłoka wspomagany jest przez lokalne ciągi, którymi są doliny jego dopływów.

Obszar zbiornika utworzonego na rzece Wisłok odgrywa szczególną rolę w systemie przyrodniczym miasta. W tym rejonie występują ekosystemy prezentujące wysokie wartości przyrodnicze związane z terenami otaczającymi zbiornik jak i z środowiskiem wodnym.

Bardzo ważnym elementem przyrodniczym jest zespół florystyczny rezerwatu „Lisia Góra”, który łączy asocjację grądów porastających lessową skarpę z kompleksem łąkowo-szuwarowo-łęgowym terasy zalewowej Wisłoka, ciągnącym się w kierunku południowym doliny Wisłoka.

Znaczącym ciągiem zasilającym korytarz przyrodniczo-klimatyczny Wisłoka jest dolina prawobrzeżnego dopływu – Strugu.

- **Walory krajobrazowe terenu**

W granicach miasta Rzeszowa nie występują żadne tereny objęte ochroną z uwagi na wartości krajobrazowe. Należy zwrócić uwagę na walory krajobrazowe terenu w granicach opracowania.

Jest to fragment doliny, w którym głównym elementem krajobrazu jest zbiornik wodny od zachodu sąsiadujący z terenem rezerwatu i jego otuliną. Rezerwat to teren lasu położony na wysokiej lessowej skarpie, tworzy znaczący element w krajobrazie otoczenia zbiornika. Na południe od terenu rezerwatu i jego otuliny, skarpe i wierzchowinę z nią sąsiadującą rozcinają różnej wielkości dolinki wciosowe o charakterze niewielkich wąwozów. Jest to najciekawszy krajobrazowo fragment doliny w otoczeniu zbiornika, który powinien pozostać w stanie naturalnym. Wschodnia część otoczenia zbiornika, to płaska terasa, urozmaicona nielicznymi wyrobiskami po eksploatacji żwirów i piasków, zlokalizowanymi w starorzeczach Wisłoka.

Największe z wyrobisk, popularnie nazywane „Żwirownią”, wykorzystywane jest przez mieszkańców jako miejsce kąpieli. Podjęte przez władze miasta prace dla odpowiedniego przygotowania i zapewnienia bezpieczeństwa, sprawiły, że stało się ono miejscem atrakcyjnym w okresie letnim. Decyzje o budowie po wschodniej stronie „Żwirowni” budynków wielorodzinnych, a następnie ich realizacja w bezpośrednim sąsiedztwie sprawiło, że miejsce to niewątpliwie straciło na walorach atrakcyjności.

- **Jakość środowiska, jego zagrożenia i identyfikacja źródeł tych zagrożeń**

O jakości środowiska decydują głównie:

- stan powietrza;
- poziom hałasu;
- jakość wód.

Powietrze

Dla scharakteryzowania stanu powietrza na terenie miasta Rzeszowa wykorzystano dane zawarte w opracowaniu „Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim – raport wojewódzki za rok 2023” sporządzonym przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Rzeszów, kwiecień 2024 r.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska dokonuje corocznej oceny jakości powietrza w strefach. Obowiązek ten wynika z przepisów prawa Unii Europejskiej, przeniesionych do prawa krajowego. Krajowymi aktami prawnymi, określającymi obowiązki, zasady i kryteria oceny jakości powietrza są:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2024, poz. 54, z późn. zmianami);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. – w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2021, poz. 845);
- rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. – w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. 2024, poz. 870).

Oceny jakości powietrza dokonuje się w odniesieniu do strefy. Podział Polski na strefy określony jest w załączniku do ustawy Prawo ochrony środowiska. Strefy stanowią:

- aglomeracje o liczbie mieszkańców powyżej 250 tys.;
- miasta o liczbie mieszkańców powyżej lub zbliżonej do 100 tys.;
- pozostały obszar województwa niewchodzący w skład wyżej wspomnianych aglomeracji i miast.

W województwie podkarpackim wydzielono strefy: miasto Rzeszów i strefę podkarpacką.

Dla strefy miasta Rzeszów wykonano ocenę jakości powietrza pod kątem zdrowia ludzi.

Kod strefy	Nazwa strefy	Typ strefy	Powierzchnia strefy [km ²]	Liczba mieszkańców	Klasyfikacja dotycząca ochrony zdrowia	Klasyfikacja dotycząca ochrony roślin
PL1801	miasto Rzeszów	miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	129	197 181	tak	nie

Na obszarze miasta Rzeszowa prowadzone są pomiary stężeń: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenków azotu, benzenu, tlenku węgla, azotu, pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 w powietrzu, a także pomiary ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10. Na jednej stacji miejskiej w Rzeszowie prowadzone były również pomiaru składu pyłu zawieszonego PM10 pod kątem zawartości wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA).

Od 2023 roku, na terenie Rzeszowa pomiary prowadzone są na 4 stacjach, które zlokalizowano przy ulicach:

- Piłsudskiego;

- Rejtana;
- Słocińska 4;
- Starzyńskiego 17.

Ze względu na charakter obszary, gdzie prowadzone są pomiary, wyróżnia się stacje:

- tła – lokalizowane tak, aby na poziom zanieczyszczenia wpływ miało wiele źródeł emisji;
- komunikacyjne – lokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie drogi o znacznym natężeniu ruchu pojazdów;
- dla oceny oddziaływania przemysłu – lokalizowane w rejonie oddziaływania zakładów przemysłowych;
- pozamiejskie – ocena zanieczyszczeń napływającego powietrza na tereny naturalnych ekosystemów.

Na terenie miasta Rzeszowa wszystkie cztery stacje prowadzą pomiary tła, dodatkowo stacja przy ul. Piłsudskiego prowadzi pomiary zanieczyszczeń wynikających z natężenia ruchu pojazdów.

Oceny zanieczyszczenia powietrza na obszarze województwa podkarpackiego dokonano w oparciu o przeprowadzone w 2023 roku badania, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, analiz wykonanych na poziomie wojewódzkim i krajowym oraz stopnia dotrzymania obowiązujących kryteriów jakości powietrza. Pomiary realizowane były jako automatyczne oraz manualne. Wykorzystano również matematyczne modelowanie przemian i transportu substancji w powietrzu.

Oceniając jakość powietrza za 2023 rok należy podkreślić:

- zanieczyszczenia gazowe, tj. dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen i ozon – w kryterium ochrony zdrowia ludzi osiągnęły stężenia nieprzekraczające obowiązujących dla tych substancji wartości kryterialnych. Pozwoliło to na zakwalifikowanie strefy miasta Rzeszów pod względem zanieczyszczenia powietrza ww. substancjami do klasy A (tj. nieprzekraczającego poziomu dopuszczalnego);
- w przypadku ozonu nie został dotrzymany poziom celu długoterminowego dla kryterium ochrony zdrowia. Strefa miasto Rzeszów otrzymała klasę D2 (powyżej poziomu celu długoterminowego). Wzrost stężeń ozonu w sezonie letnim spowodowany był w dużej mierze warunkami meteorologicznymi;
- wyniki badań poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM₁₀, mierzone pod kątem kryterium ochrony zdrowia ludzi wykazały ich dotrzymanie. W końcowej klasyfikacji strefa miasto Rzeszów otrzymała klasę A;
- dla metali w pyłe zawieszonym PM₁₀ (arsen, kadm, nikiel, ołów) poziom dopuszczalny/docelowy został dotrzymany;

- w strefie miasto Rzeszów średnioroczny poziom docelowy benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 został dotrzymany. Strefa miasto Rzeszów otrzymała klasę A. Rok 2023 jest drugim z kolei rokiem dotrzymania średniorocznego poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10, w strefie miasto Rzeszów.

W okresie lat 2014-2023 obserwuje się poprawę jakości powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10. Poprawa ta najbardziej widoczna jest począwszy od 2019 roku. W 2023 roku, w odniesieniu do roku 2022 nastąpiło:

- obniżenie się średniorocznego stężenia pyłu zawieszonego PM10 na stacjach pomiarowych od 7% do 26%;
- spadek liczby dni z przekroczeniem dobowej normy pyłu zawieszonego PM10 na stacjach pomiarowych od 20% do 80%;
- obniżenie się średniorocznego stężenia pyłu zawieszonego PM2,5 na niektórych stacjach pomiarowych od 6% do 20% lub utrzymanie się średniorocznego stężenia pyłu zawieszonego PM2,5 na poziomie z 2022 roku;
- obniżenie się średniorocznego stężenia benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 na stacjach pomiarowych od 1% do 20%.

Działania w zakresie poprawy jakości powietrza prowadzone są w oparciu o opracowany Program ochrony powietrza dla strefy miasto Rzeszów, zaktualizowany w grudniu 2023 r.

Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń za 2023 rok (w kryterium ochrony zdrowia ludzi):

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM10	Pb (PM10)	As (PM10)	Cd (PM10)	Ni (PM10)	B(a)P	PM2,5
PL1801	miasto Rzeszów	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	A	A	A ¹²

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2,

²⁾ Dla pyłu zawieszonego PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, strefy uzyskały klasę A

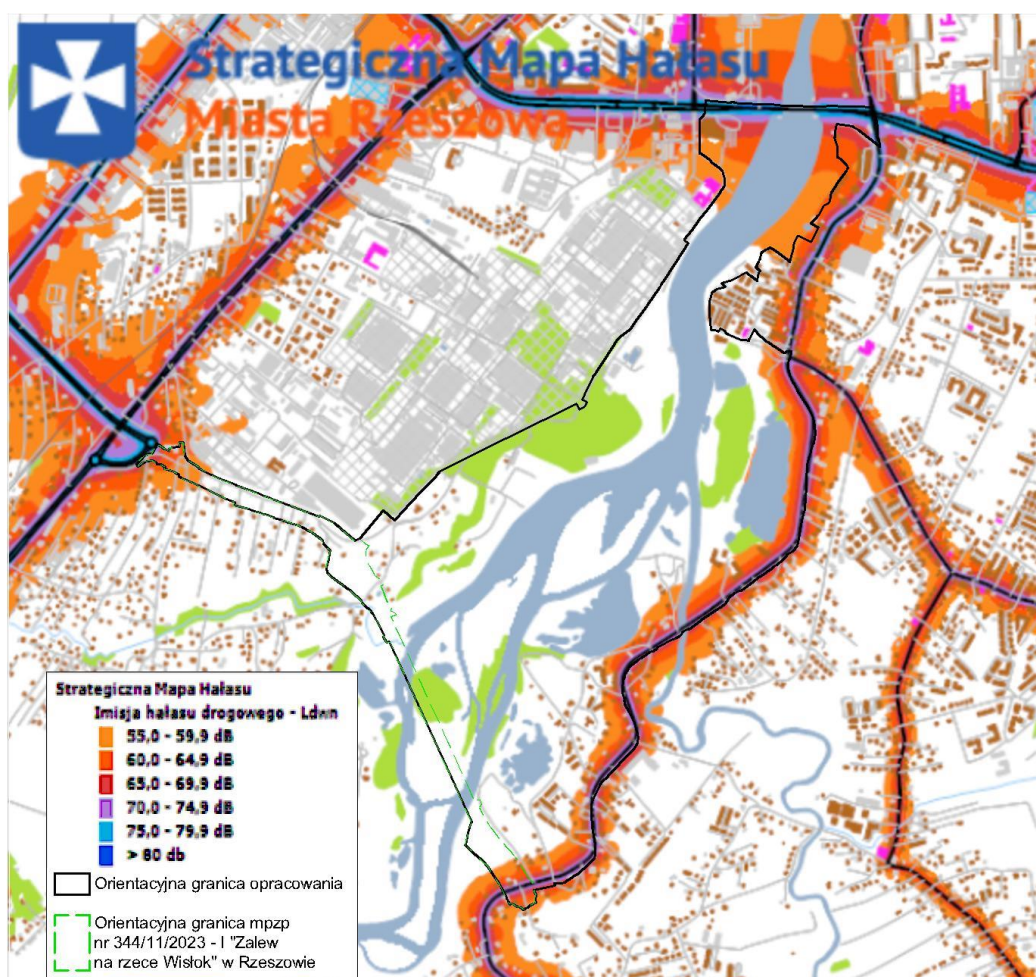
Hałas

Źródłem hałasu w omawianym obszarze są drogi, a mianowicie: al. Powstańców Warszawy i ul. Kwiatkowskiego. Północno-wschodni fragment obszaru położony na styku al. Powstańców Warszawy i ul. Kwiatkowskiego znajduje się w zasięgu poziomu hałasu ponad 70 dB (wg Strategicznej mapy hałasu miasta Rzeszowa). Tereny sąsiadujące z ul. Kwiatkowskiego narażone są na hałas o poziomie 60,0-64,9 dB i powyżej.

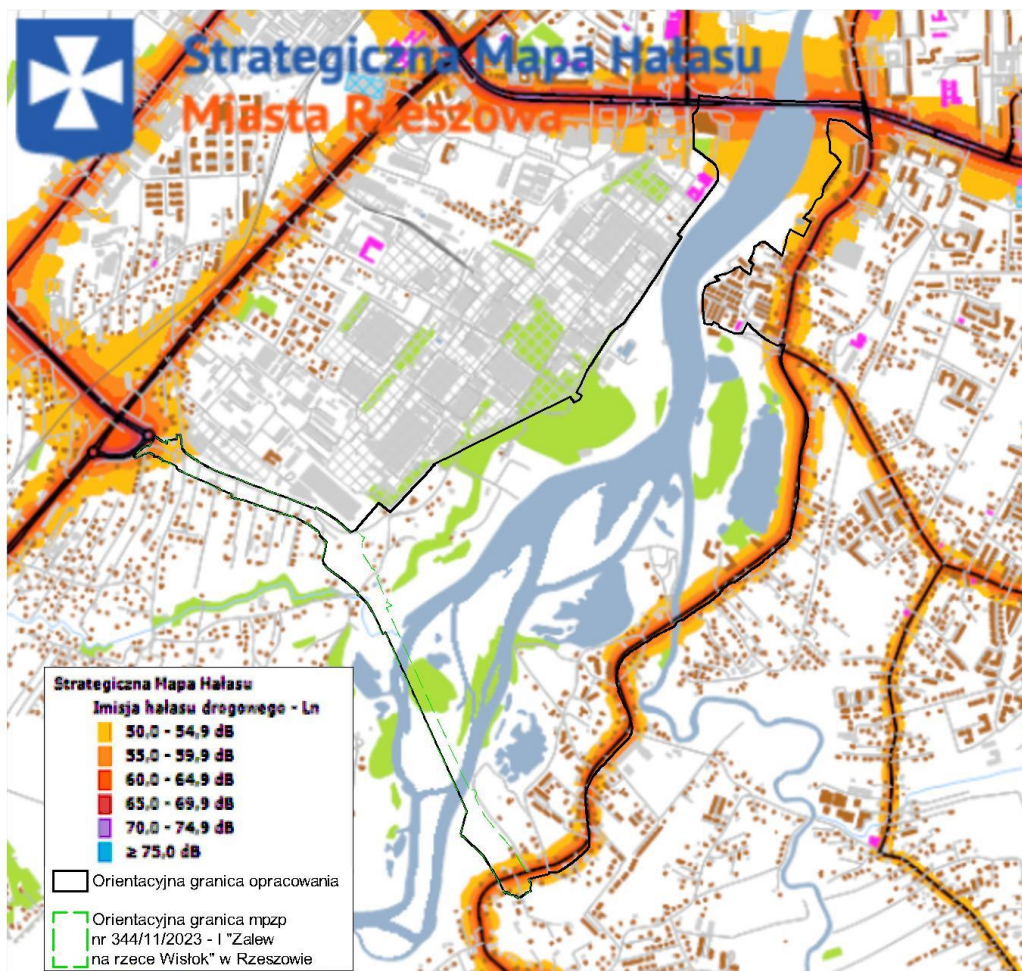
Tereny objęte granicami opracowania położone po wschodniej stronie zalewu, od ul. Kępa do ul. Grabskiego, przed uciążliwościami hałasu komunikacyjnego „osłania”

zlokalizowana zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i wielorodzinna. Na odcinku od ul. Grabskiego do południowo-zachodniej granicy opracowania na hałas powyżej 64,9 dB narażony jest teren sąsiadujący z ul. Kwiatkowskiego. Zlokalizowana w sąsiedztwie tej ulicy zabudowa, głównie mieszkaniowa, stanowi swoisty ekran akustyczny dla terenów w sąsiedztwie zalewu i rzeki.

W zachodniej części terenu objętego opracowaniem, wg Strategicznej mapy hałasu, na przeważającym obszarze cechuje się on korzystnymi warunkami klimatu akustycznego. Jedynie w rejonie skrzyżowania z ul. Podkarpacką wartości poziomów hałasu są większe. W rejonie ronda wartości te osiągają powyżej 70 dB w ciągu dnia i powyżej 60 dB w ciągu nocy. W porze dnia, w rejonie położonym w najbliższym sąsiedztwie skrzyżowania ul. Podkarpackiej z ul. Wetlińską, poziom hałasu wynosi od 60 dB do powyżej 65 dB. Na pozostałym odcinku ul. Wetlińskiej poziom hałasu w porze dnia wynosi poniżej 55 dB.

Rys. Strategiczna mapa hałasu drogowego Ldwn w granicy opracowania przyjętej uchwałą

Rys. Strategiczna mapa hałasu drogowego Ln w granicy opracowania przyjętej uchwałą

Jakość wód

Teren opracowania zgodnie z RDW oraz Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (II-a PGW) znajduje się w zlewniach trzech jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP):

- JCWP RW200008226579 „Wisłok od Stobnicy do stopnia Rzeszów” – jest to średnia rzeka na podłożu węglanowym, silnie zmieniona część wód, o monitorowanej zlewni. Ocena stanu wód wg oceny GIOŚ i oceny eksperckiej wykazała: umiarkowany potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, zły stan ogólny. Ta JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego;
- JCWP RW20000722657499 „Strug od Chmielnickiej rzeki do ujścia” – jest to mała rzeka fliszowa o charakterze węglanowym, naturalna część wód. Ocena stanu wód wg oceny GIOŚ i oceny eksperckiej wykazała: umiarkowany stan ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, zły stan ogólny. Ta JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego;

- JCWP RW200011226739 „Wisłok od zb. Rzeszów do Starego Wisłoka” – jest to rzeka nizinna, silnie zmieniona część wód, o monitorowanej zlewni. Ocena stanu wód wg oceny GIOŚ i oceny eksperckiej wykazała: umiarkowany potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny, zły stan ogólny. Ta JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego.

Teren opracowania znajduje się w granicach dwóch jednolitych części wód podziemnych:

- JCWPd GW2000153, dla której ocena stanu wód z 2019 roku wykazała: dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy, dobry stan ogólny. Ta JCWPd nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego;
- JCWPd GW2000152, dla której ocena stanu wód z 2019 roku wykazała: dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy, dobry stan ogólny. Ta JCWPd nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego.

Teren projektu mpzp nr 344/11/2023 – I „Zalew na rzece Wisłok” znajduje się w zlewni JCWP:

- RW200008226579 „Wisłok od Stobnicy do stopnia Rzeszów;
- RW20000722657499 „Strug od Chmielnickiej rzeki do ujścia”

oraz w JCWPd: GW2000152 i GW2000153.

IV. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ SKUTKI REALIZACJI PROJEKTU MPZP NR 344/11/2023 – I „ZALEW NA RZECE WISŁOK” W RZESZOWIE W ODNIESIENIU DO TERENÓW CHRONIONYCH ZGODNIE Z USTAWĄ O OCHRONIE PRZYRODY

Analizując wpływ ustaleń projektu planu na środowisko, zidentyfikowano problemy wynikające z realizacji planowanej drogi KDG, stanowiącej kontynuację drogi Żołnierzy 9 Dywizji Piechoty do ul. E. Kwiatkowskiego. Planowana droga w części wykorzystywać będzie ul. Wetlińską, a przez teren zalewu poprowadzona będzie na obiekcie mostowym, następnie po terenie do skrzyżowania z ul. E. Kwiatkowskiego.

W sporządzonym projekcie planu, w ciągu planowanej drogi głównej wydzielono trzy fragmenty:

- pierwszy – w którym wydzielono teren drogi głównej lub drogi dojazdowej lub zieleni urządzonej;

- drugi – teren drogi głównej lub wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni naturalnej;
- trzeci – teren drogi głównej lub zieleni urządzonej.

Dla drogi KDG jaka została przedstawiona w części graficznej projektu planu, ustalono szerokość jezdni – nie mniejszą niż 7,0 m, z wyznaczeniem dróg dla pieszych i rowerów, po jej obu stronach. Dla drogi KDG obowiązuje zakaz lokalizacji miejsc do parkowania. Na odcinku, który poprowadzony będzie obiektem mostowym, w części graficznej projektu planu oznaczonym symbolem KDG-WS-ZN, teren pod obiektem mostowym pozostanie nadal jako wody powierzchniowe śródlądowe i zieleń naturalna.

Obiekt mostowy poprowadzony będzie ponad terenem szczególnego zagrożenia powodzią oraz ponad terenem objętym granicami Natura 2000 „Wisłok Środkowy z Dopływami” PLH180030. O walorach przyrodniczych obszaru Natura 2000, decyduje skład ichtiofauny obfitującej w rzadkie, zagrożone gatunki. Obok siedlisk właściwych dla ryb, obszar ten chroni siedliska przyrodnicze towarzyszące rzece (łęgi) oraz łąki świeże i zmiennowilgotne.

Zarządzenie Dyrektora RDOŚ w Rzeszowie z dnia 4 sierpnia 2023 r. – w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Wisłok Środkowy z Dopływami” PLH180030 – wyznacza tereny chronionych siedlisk w ww. obszarze Natura 2000.

Terenem, w którym stwierdzono występowanie chronionej roślinności łęgowej, zgodnie z Planem zadań ochronnych, jest teren zlokalizowany na obrzeżu zalewu, w kierunku południowo-zachodnim od terenu objętego projektem planu. Są to łęgi wierzbowe, olszowe, topolowe i jesionowe, zlokalizowane poza planowaną drogą, a właściwie poza obiektem mostowym, nie będą więc zagrożone niekorzystnym wpływem zarówno w procesie realizacji jak i eksploatacji drogi.

Planowana droga w zamierzeniu władz miasta miała być realizowana jako droga dwujezdniowa, czteropasmowa. Dla takiego projektu drogi został opracowany *Raport o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia pn. Budowa drogi wojewódzkiej w Rzeszowie na odcinku skrzyżowania ul. Podkarpackiej z ul. 9 Dywizji Piechoty (DK19) do Al. Sikorskiego (DW878)* w 2018 r. W opracowaniu tym przeanalizowano wpływ na wszystkie elementy środowiska i przyrody planowanej drogi. Powyższy raport był przedłożony do zaopiniowania i zaopiniowany przez RDOŚ w Rzeszowie.

Niniejszy projekt planu dotyczy drogi KDG – drogi głównej, która ma za zadanie połączenie lewobrzeżnej części miasta Rzeszowa z ul. Podkarpacką i poprzez ul. Żołnierzy 9 Dywizji Piechoty z drogą ekspresową S19. Planowana droga KDG na odcinku od

skrzyżowania z ul. Podkarpacką do obiektu mostowego, który zlokalizowany będzie nad zalewem na rzece Wisłok, poprowadzona będzie z wykorzystaniem ul. Wetlińskiej.

Wzdłuż ul. Wetlińskiej, po jej stronie południowej znajduje się zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Natomiast po stronie północnej zlokalizowane są obiekty produkcyjne i usługowe. Realizacja drogi KDG spowoduje pogorszenie warunków klimatu akustycznego w terenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Według Strategicznej mapy hałasu Miasta Rzeszowa, warunki akustyczne w terenie zabudowy, w rejonie obecnej ul. Wetlińskiej są korzystne dla mieszkańców, nie przekraczają 55 dB w porze dnia. Realizacja drogi KDG spowoduje zwiększenie natężenia ruchu samochodowego, a tym samym pogorszą się warunki akustyczne zabudowy mieszkaniowej zlokalizowanej po południowej stronie planowanej drogi w rejonie os. Zwięczyca.

Zgodnie z ustaleniami projektu planu szerokość jezdni będzie wynosić 7,0 m. Po obydwu jej stronach nakazano realizację dróg: dla pieszych, o szerokości nie mniejszej niż 2,0 m i dla rowerów, o szerokości nie mniejszej niż 2,5 m. Przeznaczeniem uzupełniającym w terenie planowanej drogi będzie lokalizacja infrastruktury technicznej. W granicach drogi KDG obowiązuje zakaz parkowania pojazdów. Obustronna lokalizacja dróg dla pieszych i dla rowerów będzie elementem ograniczającym poziom hałasu, którego źródłem będzie droga KDG.

Realizacja drogi na odcinku od ul. Kwiatkowskiego do skrzyżowania z ul. Podkarpacką nie będzie rozwiązaniem w zdecydowanym stopniu usprawniającym komunikację w południowym rejonie miasta. Znaczny ruch pojazdów i tworzące się korki w ciągu ul. Kwiatkowskiego i ul. Jana Pawła II będą ograniczeniem w wykorzystywaniu nowego powiązania komunikacyjnego. Niewątpliwie jest to droga, która może w części wpłynąć na poprawę i usprawnienie ruchu pojazdów, w południowym rejonie miasta.

Wpływ realizacji planowanej drogi na środowisko i ludzi będzie różny w zależności od etapu realizacji.

Planowana realizacja ustaleń projektu planu nie będzie miała żadnego wpływu na tereny stanowiące strefę ochrony bezpośredniej i pośredniej ujęcia wód dla zaopatrzenia mieszkańców miasta Rzeszowa w wodę. Ujęcie wody, które jest ujęciem brzegowym zlokalizowane jest na południe od planowanego przedsięwzięcia i jego realizacja nie wpłynie na jakość wód Wisłoka na wysokości ujęcia brzegowego.

Proces budowy drogi KDG, w tym obiektu mostowego będzie miał wpływ na roślinność, chronione gatunki zwierząt, wody. Po zakończeniu etapu budowy wpływ ten zostanie znacząco ograniczony. Planowana inwestycja wkracza w granice obszaru objętego ochroną jako chronione siedlisko ryb.

Planowana droga ma w jakimś stopniu ograniczyć problemy komunikacyjne z jakimi boryka się miasto i uciążliwościami wynikającymi z dojazdów do pracy mieszkańców

z południowo-wschodnich terenów miasta. Dotyczy to nie tylko mieszkańców Rzeszowa, ale także znacznej ilości osób dojeżdżających z terenów położonych poza jego granicami.

Planowane przedsięwzięcie należy do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, może więc wymagać przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, stwierdza w drodze postanowienia organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 344/11/2023 – I „Zalew na rzece Wisłok” w Rzeszowie stanowi instrument określający kierunki gospodarki przestrzennej w obszarze miasta. Jest również jednym z podstawowych narzędzi realizacji polityki ekologicznej.

Określa zasady i wytyczne w oparciu, o które powinien dokonywać się jego rozwój przestrzenny, w tym obsługa komunikacyjna terenów. W projekcie opracowanego planu uwzględniono wytyczne i przepisy ustawy z zakresu kształtowania przestrzeni oraz zasad ochrony środowiska i przyrody.

Przyjmuje się, że w polityce miasta dotyczącej kształtowania przestrzeni z poszanowaniem środowiska przyrodniczego, należy kierować się zasadą zrównoważonego rozwoju. Zasada ta wynika z podstawowego aktu prawnego w państwie, mianowicie Konstytucji RP (art. 5). Podstawowym celem ochrony środowiska, ustanowionym na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, uwzględnionym w sporządzonym projekcie planu, jest ochrona zasobów środowiska i przyrody.

W wyniku przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, prawo krajowe zobligowane zostało do stosowania zasad i celów w realizacji zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska określonych przez Unię. Polska jako kraj należący do Unii Europejskiej ma obowiązek przestrzegania przepisów prawa wspólnotowego. Szczególne znaczenie posiada ustanowienie obszarów Natura 2000.

W 2019 roku Rada Ministrów przyjęła *Politykę ekologiczną państwa do 2030 r. – strategię rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (PEP2030)*, której rolą jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia mieszkańców. *Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany*

klimatu do roku 2020 z perspektywą do 2030, został przygotowany dla zapewnienia warunków stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego wobec ryzyka jakie niosą ze sobą zmiany klimatu. Celem tego dokumentu jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu.

W odniesieniu do realizacji celów i zasad z zakresu ochrony środowiska, przy sporządzaniu projektu planu miejscowego uwzględniono akta prawa międzynarodowego, a także prawa krajowego dotyczące przede wszystkim ochrony środowiska.

Plan miejscowy stanowi dokument strategiczny uwzględniający potrzeby rozwoju przestrzennego, ekonomiczno-społecznego lokalnej społeczności, realizujący cele i zasady wynikające ze strategicznych potrzeb i wyzwań przed jakimi dana społeczność staje. Realizując interes lokalny, jakim jest rozwój miasta czy też części jego obszaru, należy uwzględnić tendencję i uwarunkowania nie tylko lokalne, ale także regionalne i ponadregionalne, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju z poszanowaniem środowiska i przyrody.

Przy sporządzaniu projektu planu wzięto pod uwagę cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektu analizowanego opracowania planistycznego, odnoszące się do utrzymania odpowiednich standardów dla środowiska i życia mieszkańców oraz ochrony wartości przyrodniczych i krajobrazowych z poprawą jakości życia, rozwojem społeczno-ekonomicznym, poprawą warunków krajobrazu przy równoczesnym uwzględnieniu zasad zrównoważonego rozwoju.

VI. OCENA SKUTKÓW WPŁYWU USTALEŃ PROJEKTU MPZP NR 344/11/2023 – I „ZALEW NA RZECE WISŁOK” W RZESZOWIE NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA I CZŁOWIEKA

Oceny oddziaływań ustaleń projektu planu dokonano w odniesieniu do poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego w granicach obszaru objętego projektem planu nr 344/11/2023 – I „Zalew na rzece Wisłok”.

Dokonano analizy w jaki sposób realizacja planowanych funkcji wpłynie na: różnorodność biologiczną, florę i faunę, warunki wodne, powietrze, klimat, powierzchnię ziemi, zasoby naturalne, zabytki, dobra kultury i dobra materialne oraz na obszar chroniony z uwagi na jego wartości przyrodnicze.

- **Różnorodność biologiczna, flora i fauna**

Realizacja planowanej drogi KDG dotyczy terenów o różnym zagospodarowaniu, a więc o różnych zbiorowiskach roślinności.

Odcinek od skrzyżowania z ulicą Podkarpacką w kierunku południowo-wschodnim przebiega pomiędzy terenami zabudowy usługowo-produkcyjnej, zlokalizowanej po północnej stronie ul. Wetlińskiej, a terenami zabudowy mieszkaniowej po jej południowej stronie. Równocześnie wykorzystuje w części funkcjonującą ulicę Wetlińską. Występuje tu roślinność ruderalna.

Terenom zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zlokalizowanej po południowej stronie planowanej drogi 1KDG, towarzyszy zieleń urządzona ozdobna, o znacznym różnicowaniu gatunkowym.

W sąsiedztwie zalewu występują częściowo użytki zielone, nieużytki z zaroślami krzewiastymi. Użytki zielone nie mają charakteru ekstensywnie użytkowanych łąk, raczej są to siedliska łąkowo-pastwiskowe. W obszarze terasy nadzalewowej zlokalizowane są trasy rowerowe. Ta część terenu w otoczeniu zbiornika wykorzystywana jest jako tereny rekreacyjne. Odcinek planowanej drogi przez obszar zalewu zlokalizowany będzie na obiekcie mostowym. Obszar poniżej obiektu mostowego stanowią zbiorowiska nadbrzeżne będące pozostałością łągów, zajęte głównie przez topolę i wierzbę. Zbiorowiskom tym towarzyszą zbiorowiska wilgociolubne tolerujące zmienny stan wody. Są to zbiorowiska z sitem, pałą wodną, trzciną pospolitą, itp. Na granicy szuwaru i pasa zarośli wierzbowych występuje strefa zajmowana przez ziołorośla nadrzeczne z pokrzywą zwyczajną, jeżynami i kielisznikiem zaroślowym. Poza szuwarem występuje roślinność pływająca, którą tworzy kotewka orzech wodny i spirodela wielokorzeniowa.

Planowana droga poprowadzona będzie ponad wyspą znajdującą się w obszarze zalewu. Wyspa porośnięta jest zbiorowiskiem o charakterze zbliżonym do łągu topolowego. W obszarze wyspy, która obecnie nie ma połączenia z terenami zlokalizowanymi w obszarze doliny Wisłoka, występująca flora cechuje się wysoką bioróżnorodnością.

Układ roślinności po wschodniej stronie zbiornika jest taki sam lub bardzo zbliżony do układu po jego zachodniej stronie. Należy zaznaczyć, że zalew w obszarze miasta Rzeszowa znacznie zmienił swój charakter. Główna zmiana dotyczy zmiany lustra wody. Aktualnie, woda ma charakter wąskich pasm pomiędzy terenami zamulonymi, porośniętymi roślinnością higrofilną.

Zalew cechuje się wysokim stopniem zamulenia. W roku 2023 zakończono proces odmulenia w okolicy zapory, w ciągu al. Powstańców Warszawy. Odmulenie przeprowadzono po raz kolejny, a dotyczyło tylko niewielkiego fragmentu zalewu. Południowy fragment drogi pomiędzy brzegiem zalewu, a skrzyżowaniem

z ul. Kwiatkowskiego zajmują ekosystemy terenów zieleni naturalnej, zieleni ruderalnej i w niewielkim fragmencie jest to zieleń towarzysząca zabudowie mieszkaniowej. W tej części terenu wydzielono teren dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w obszarze, której powierzchnia biologicznie czynna ma zajmować nie mniej niż 45% powierzchni działki budowlanej. Ponadto wyznaczono teren o powierzchni 0,37 ha z przeznaczeniem pod zieleń urządzoną, który to teren należy zagospodarować jako publiczny park samorządowy.

Analizując przebieg planowanej drogi KDG na odcinku od skrzyżowania z ul. Podkarpacką do skrzyżowania z ul. Kwiatkowskiego należy zaznaczyć, że tylko odcinek drogi prowadzony na obiekcie mostowym przez teren zalewu, który jednocześnie jest fragmentem obszaru Natura 2000 „Wisłok Środkowy z Dopływami”, może stwarzać potencjalne zagrożenia.

Do chronionych gatunków spotkanych na analizowanym odcinku zalicza się kotewkę – orzech wodny, podlegający ochronie ścisłej. Występujące łągi wierzbowe i łąg topolowy stanowią siedliska o znacznym stopniu zdegradowania.

Pokreślić należy, że odcinek drogi KDG przez obszar Natura 2000 „Wisłok Środkowy z Dopływami” zlokalizowany będzie na obiekcie mostowym. Jest to część terenu, w którym flora cechuje się wysoką bioróżnorodnością związaną z siedliskami terenów podmokłych. Należy zaznaczyć, że w związku z systematycznym procesem zamulania, rozwój różnych zbiorowisk roślinności jest bardzo intensywny.

Wpływ na zbiorowiska roślinności i bioróżnorodność będzie zdecydowanie różny w fazie budowy i w fazie eksploatacji drogi. Budowa drogi poza obszarem Natura 2000 „Wisłok Środkowy z Dopływami” nie spowoduje strat cennych gatunków, ponieważ nie stwierdzono występowania. Są to tereny już przekształcone przez człowieka, gdzie występująca roślinność to zbiorowiska ruderalne lub zieleń urządzone przydomowa, ewentualnie ekosystemy terenów zieleni nieurządzonej lub łąkowo-pastwiskowej. Natomiast budowa obiektu mostowego dla przekroczenia terenu zbiornika spowoduje likwidację części zbiorowisk roślinności łąkowej, która cechuje się znacznym stopniem zdegradowania. Zgodnie z *Planem zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 PLH180030 „Wisłok Środkowy z Dopływami”*, zbiorowiska o charakterze łąkowym zlokalizowane w ciągu planowanej drogi KDG nie zostały uznane za chronione. Chronionym gatunkiem występującym w ciągu planowanego przedsięwzięcia jest kotewka orzech wodny. Budowa obiektu mostowego (budowa podpór) może mieć oddziaływanie bezpośrednie lub pośrednie na roślinność w obszarze zbiornika. W przypadku ingerencji w stanowisko kotewki, może wystąpić konieczność kompensacji. Należy zaznaczyć fakt, że udział tego gatunku w obszarze zbiornika jest znaczący. Poza wspomnianym gatunkiem, częściowej likwidacji w wyniku budowy podpór mostowych, ulegną zbiorowiska roślinności pływającej: szuwały, ziołorośla nadrzeczne oraz zarośla wierzbowe.

W okresie eksploatacji planowana droga KDG poprowadzona powyżej powierzchni zbiornika, przeprawą mostową nie będzie powodować znaczącego wpływu na florę i bioróżnorodność terenu zalewu. Towarzyszące jezdni, obustronne drogi: dla pieszych i dla rowerów ograniczą w pewnym stopniu nie tylko poziom hałasu, ale także wtórne zapylenie spowodowane ruchem pojazdów.

Fauna

Szczególną i najliczniejszą grupę w omawianym rejonie zalewu stanowią ptaki. Występują tu gatunki związane z wodami i roślinnością szuwarową oraz gatunki lęgowe związane głównie ze zbiorowiskiem drzew na występującej w tym rejonie wyspie oraz gatunki żerujące, zimujące i przelotne.

Szczegółową inwentaryzację ornitofauny w tym terenie dokonano dla opracowania pnz. *Raport o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia pn. Budowa drogi wojewódzkiej w Rzeszowie na odcinku od skrzyżowania ul. Podkarpackiej do ul. 9 Dywizji Piechoty (DK19) do al. Sikorskiego (DW878)*, Myszków, 2018 r.

Przeprowadzona inwentaryzacja wykazała 135 gatunków, w tym 64 gatunki na zbiorniku lub w jego sąsiedztwie i 97 gatunków poza akwenem. Do gatunków związanych ze środowiskiem wodnym do najliczniej reprezentowanych należą: krzyżówka i żuraw. Najliczniejsze bogactwo gatunkowe ptaków obserwowano w okresie migracji wiosennej. Wśród obserwowanych gatunków ptaków występowały gatunki z I Załącznika Dyrektywy Ptasiej, są to: dzięcioł czarny, dzięcioł zielonosiwy, bąk, bączek, ślepowron, bocian biały, błotniak stawowy, trzmielojad, zimorodek, jarzębiatka, gąsiorek, rybitwa rzeczna.

Wśród obserwowanej fauny stwierdzono występowanie bobra oraz wydry. W terenach związanych z zabudową mieszkaniową spotykany jest głównie kret i jeż. Na terenach otwartych sarny i lisy. W otoczeniu zbiornika wodnego obserwowane były nietoperze, dla których nagromadzone owady nad terenem wilgotnym stanowią bazę pokarmową.

Faza budowy drogi, a głównie budowa obiektu mostowego będzie miała istotne znaczenie dla gatunków związanych ze środowiskiem wodno-błotnym. Drugim takim terenem jest wyspa położona w centralnej części z drzewostanem topolowym, miejscem lęgów i odpoczynku ptaków migrujących. W fazie budowy konieczne będzie lokalne usunięcie skupisk krzewów, drzew, szuwarów, ekosystemów terenów otwartych. Konieczność usunięcia drzew związana będzie z likwidacją miejsc gniazdowania.

W analizie projektu planu nie ma podstaw do określenia zakresu ingerencji szczególnie w granicach obszaru Natura 2000 „Wisłok Środkowy z Dopływami”, którego elementem będą podpory mostu (filary). Opracowanie projektu technicznego drogi i przeprawy mostowej będzie podstawą do opracowania raportu o oddziaływaniu

przedsięwzięcia na środowisko. W procesie budowy należy zadbać o podczyszczanie wody. Prace związane z budową obiektu mostowego, które zdecydowanie ingerują w środowisko ptaków, należy dostosować do ich cyklu życiowego, w szczególności do okresu lęgowego.

W okresie eksploatacji drogi, w obszarze zalewu wystąpić może zmniejszenie ilości gatunków w wyniku wycięcia drzewostanów, jak i roślinności szuwarowej. W późniejszym etapie, w zależności od tempa sukcesji poszczególnych gatunków, może nastąpić wzrost populacji gatunków awifauny.

Ciągłe wypływanie się zalewu w wyniku zamulania niewątpliwie będzie miało wpływ na rodzaj gniazdujących tu gatunków.

- **Powierzchnia ziemi**

Proces realizacji drogi KDG spowoduje konieczność przemieszczenia mas ziemnych. Konieczne będzie zdjęcie warstwy urodzajnej gleby i gruntów pod pas drogowy oraz obiekty związane z przeprawą mostową. W granicach planowanej drogi wyznaczonej w części graficznej projektu planu nie występują uwarunkowania, które mogłyby mieć wpływ na prace ziemne związane z realizacją ciągów drogi na terenach poza obiektem mostowym.

Po zachodniej stronie zalewu w rejonie ulicy Leśnej, na odcinku wzdłuż ciek Paryja w roku 2010 zarejestrowano osuwisko – osuwała się skarpa koryta ciek. Przeprowadzono prace zabezpieczające osuwanie się skarpy koryta. Osuwisko to zlokalizowane jest poza terenem przeznaczonym dla realizacji planowanej drogi w odległości około 140 m od południowej granicy terenu przeznaczonego dla realizacji drogi KDG. Prowadzone prace ziemne i realizacja nowej drogi nie będą stanowić zagrożenia dla uruchomienia wspomnianego osuwiska.

Powierzchnia terenu w ciągu zaplanowanej trasy drogi KDG związana będzie przede wszystkim z przemieszczaniem mas ziemnych w wyniku prac związanych z budową drogi. Niezbędne będą również nasypy obiektu mostowego. Znaczny odcinek drogi poprowadzony będzie na nasypie ziemnym, część drogi natomiast będzie prowadzona po istniejącym terenie. Realizacja drogi zarówno przeznaczonej pod komunikację samochodową jak i dróg dla pieszych i rowerów pokryte zostaną nawierzchnią sztuczną, utwardzoną. Skutkiem realizacji drogi KDG oraz drogi KR będzie trwałe wyłączenie powierzchni infiltracji wód opadowych i roztopowych.

W czasie eksploatacji drogi nie przewiduje się negatywnego jej wpływu na powierzchnię ziemi. Utwardzona powierzchnia pozwoli na przechwycenie wód opadowych i roztopowych zanieczyszczonych w przypadku awarii pojazdu i możliwości powstania zanieczyszczeń ropopochodnych. Wody będą podczyszczane przed odprowadzeniem do odbiornika w stopniu zgodnym z przepisami odrębnymi w tym zakresie. Ponadto

w granicach jezdni występują zanieczyszczenia powstające w skutek ścierania się opon samochodowych lub innych jego części, które zanieczyszczają wody opadowe.

- **Powietrze atmosferyczne**

Wpływ na jakość powietrza planowanego przedsięwzięcia wystąpi głównie na etapie realizacji planowanej drogi. Na stan powietrza wpływ będzie miała praca maszyn budowlanych – pracujących przy budowie drogi oraz realizacji obiektu mostowego.

Źródłem zanieczyszczeń w tym przypadku będą emitowane zanieczyszczenia zawarte w spalinach pracujących maszyn, a także zanieczyszczenia w spalinach samochodów dowożących niezbędne materiały do budowy drogi i elementów do budowy mostu.

Na etapie budowy wystąpić może zwiększenie zapylenia, co może być wynikiem dowozu i składowania materiałów sypkich, a także zdejmowaniem i składowaniem powierzchni gleby i gruntu. Dla ograniczenia zapylenia przewożone na teren budowy materiały pyłące należy zabezpieczyć przez przykrycie plandekami na czas transportu. Uciążliwości te będą to uciążliwości okresowe, związane z etapem budowy.

Na etapie realizacji planowanej drogi nie przewiduje się zwiększonych uciążliwości zanieczyszczenia powietrza. Droga o jezdni 7,0 m nie będzie źródłem dużego natężenia ruchu pojazdów. Ponadto część odcinka drogi KDG poprowadzonej doliną Wisłoka, zlokalizowana jest w terenie o korzystnych warunkach przewietrzania, co zapobiega gromadzeniu się potencjalnych zanieczyszczeń.

Należy mieć na uwadze okres realizacji planowanej drogi. Jest to inwestycja wymagająca znacznego czasu na jej realizację. W tym okresie mogą nastąpić istotne zmiany dotyczące napędów samochodów, które uwzględnić będą ochronę powietrza atmosferycznego.

- **Wpływ na ludzi**

Okres realizacji planowanej drogi będzie czynnikiem oddziałującym na ludzi, na odcinku od skrzyżowania z ul. Podkarpacką do zachodniej granicy zalewu. Na tym odcinku zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

Praca maszyn budowlanych, dowóz materiałów niezbędnych dla realizacji drogi pogorszą zarówno warunki akustyczne jak i stan powietrza, na który wpływ będzie miała emisja spalin i zwiększone zapylenie. Podobne uciążliwości wystąpią na odcinku pomiędzy ul. Kwiatkowskiego, a wschodnią granicą zalewu. Ilość zabudowy mieszkaniowej jest tu znacznie mniejsza, jednak tu konieczne będzie wyburzenie budynków zlokalizowanych w ciągu planowanej drogi KDG.

Na uciążliwość związaną z realizacją planowanej drogi KDG narażeni będą również mieszkańcy ul. Kwiatkowskiego, co wynikać będzie z ruchu samochodów dowożących niezbędne materiały budowlane.

Realizacja planowanej drogi ma na celu usprawnienie ruchu w południowym obszarze miasta. W pierwotnej swej wersji droga ta łączyła al. Wł. Sikorskiego z ul. Podkarpacką, a następnie poprzez ul. Żołnierzy 9 Dywizji Piechoty z drogą S19.

Sporządzony projekt planu dotyczy odcinka od ul. Kwiatkowskiego do ul. Podkarpackiej. Zrealizowanie tego odcinka usprawni tylko częściowo ruch komunikacyjny w tym rejonie miasta.

- **Wody**

Część planowanej drogi znajduje się w obszarze zalewu na rzece Wisłok, składającego się ze strumienia rzeki (głównego oraz jego odnóg), a także terenów zabagnionych, będących niegdyś w całości pokrytych wodą.

W okresie prowadzenia prac związanych z budową drogi i obiektu mostowego, którego realizacja wymagać będzie przekroczenia zalewu, może wystąpić zagrożenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych. Źródłem zagrożeń mogą być pojazdy obsługujące budowę oraz maszyny pracujące na budowie. Potencjalnym źródłem zanieczyszczeń mogą być bazy ze sprzętem i materiałami używanymi w procesie budowy. Niezbędny jest nadzór nad parkiem maszyn pracujących przy budowie i odpowiednie przygotowanie placów pod bazy sprzętu i materiałów. Dla pracujących należy przygotować przenośne toalety i zaopatrzenie w wodę.

Po zakończeniu etapu realizacji planowanego przedsięwzięcia, zgodnie z ustaleniami projektu planu, zaopatrzenie w wodę będzie odbywać się z sieci wodociągowej. Zaopatrzenie w wodę do celów przeciwpożarowych odbywać się będzie ze zbiorników przeciwpożarowych lub zbiorników spełniających wymagania ochrony przeciwpożarowej.

Ścieki bytowe z terenu zabudowy mieszkaniowej, odprowadzane będą do sieci kanalizacji sanitarnej. Powstające ścieki w wyniku prowadzonej działalności gospodarczej odprowadzane będą do kanalizacji sanitarnej, poprzez urządzenia podczyszczające.

Wody opadowe i roztopowe z terenów komunikacji, jako wody potencjalnie zanieczyszczone odprowadzane będą do sieci kanalizacji deszczowej, poprzez urządzenia podczyszczające z dopuszczeniem retencji oraz stosowania urządzeń spowalniających odpływ. Wody opadowe i roztopowe z terenów zieleni należy odprowadzać powierzchniowo po terenie, z wykorzystaniem rozwiązań z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury. Z pozostałych terenów wody opadowe i roztopowe zagospodarowane będą w miejscu wystąpienia poprzez retencję, z zastosowaniem rozwiązań z zakresu błękitno-zielonej

infrastruktury, z dopuszczeniem odprowadzenia do miejskiej sieci kanalizacji deszczowej. Odprowadzenie wód opadowych i roztopowych wymaga rozbudowy sieci kanalizacji deszczowej o nowe kanały deszczowe o średnicach określonych w ustaleniach projektu planu.

Teren, którego dotyczy analizowany projekt planu obejmuje tylko część terenów, dla których sporządzono opracowanie ekofizjograficzne, zgodnie z podziałem na jednolite części wód, obszar projektu planu znajduje się w:

- dwóch jednolitych częściach wód powierzchniowych:
 - RW200008226579 „Wisłok od Stobnicy do stopnia Rzeszów” – jest to średnia rzeka na podłożu węglanowym, silnie zmieniona część wód, o umiarkowanym potencjale ekologicznym, stanie chemicznym poniżej dobrego oraz złym ogólnym stanie wód. Celem środowiskowym, który jest zagrożony jest: umiarkowany potencjał ekologiczny, zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Wisłok w obrębie JCWP (dla łososia), zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Wisłok w obrębie JCWP (troć wędrowną) oraz stan chemiczny: dla wskaźników złagodzonych poniżej dobrego, a dla pozostałych wskaźników – dobry;
 - RW20000722657499 „Strug od Chmielnickiej rzeki do ujścia” – jest to mała rzeka fliszowa o charakterze węglanowym, naturalna część wód, o umiarkowanym stanie ekologicznym, stanie chemicznym poniżej dobrego oraz złym ogólnym stanie wód. Celem środowiskowym, który jest zagrożony jest: umiarkowany potencjał ekologiczny, zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny oraz stan chemiczny: dla wskaźników złagodzonych poniżej dobrego, a dla pozostałych wskaźników – dobry;
- dwóch jednolitych częściach wód podziemnych:
 - GW2000153, dla której stan chemiczny i ilościowy oceniono jako dobry. Ogólny stan wód jest dobry. Ta JCWPd nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Celami środowiskowymi jest: utrzymanie dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu ilościowego. Ta jednolita część wód znajduje się w wykazie obszarów chronionych z racji przeznaczenia do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę. W granicach tej jednolitej części wód znajdują się obszary chronione przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków (rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary Natura 2000, obszary chronionego krajobrazu, użytki

ekologiczne). Obszar, dla którego sporządzono projekt planu nie jest terenem przeznaczonym dla ochrony siedlisk lub gatunków chronionych;

- GW2000152, dla której stan chemiczny i ilościowy oceniono jako dobry. Ogólny stan wód jest dobry. Ta JCWPd nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Celami środowiskowymi jest: utrzymanie dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu ilościowego. Ta jednolita część wód znajduje się w wykazie obszarów chronionych z racji przeznaczenia do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę. W granicach tej jednolitej części wód znajdują się obszary chronione przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków (rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary Natura 2000, obszary chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne). Obszar, dla którego sporządzono projekt planu nie jest terenem przeznaczonym dla ochrony siedlisk lub gatunków chronionych.

Jest to obszar położony poza granicami GZWP nr 425 „Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów”. W jego granicach nie zostały udokumentowane ujęcia wód podziemnych, nie występują strefy ochronne ujęć.

Obszar objęty projektem planu znajduje się w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest:

- średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%)
- wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%).

Planowana droga ma być zrealizowana na obiekcie mostowym, w związku z czym wody powodziowe nie wpłyną na funkcjonowanie planowanej inwestycji.

Planowane przedsięwzięcie zlokalizowane jest poza terenem strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej ujęcia brzegowego na rzece Wisłok. Ujęcie to zaopatruje w wodę miasto Rzeszów oraz częściowo sąsiadujące gminy. Zlokalizowane jest ono na południe od terenu objętego projektem planu.

Przyjęte w projekcie planu sposoby odprowadzenia ścieków bytowych, przemysłowych oraz wód opadowych i roztopowych, zapewniają brak niekorzystnego wpływu na środowisko wodne. Należy zauważyć, że odprowadzenie wód opadowych i roztopowych powierzchniowo po terenie, a także dopuszczenie retencji, będzie korzystne dla zasobów wód podziemnych w zlewni.

Prognozuje się, że planowane zagospodarowanie i wynikające w związku z przyjętymi zapisami, zasady dotyczące odprowadzenia ścieków i wód opadowych i roztopowych, pozostaną bez wpływu na:

- ilość i jakość wód w obszarze GZWP nr 425, z uwagi na położenie poza granicami zbiornika;

- poziom zwierciadła wód podziemnych i ich jakość.

Realizacja dotycząca przekroczenia obszaru zalewu wiąże się z możliwością emisji substancji, które mogą być źródłem zmętnienia lub zanieczyszczenia wód. Aktualnie, w wyniku znacznego stopnia zamulenia zbiornika w rejonie planowanego obiektu mostowego, powierzchnia wody jest znacznie ograniczona, ma charakter wąskich strug, przeważa powierzchnia zabagniona, zajęta przez roślinność związaną ze środowiskiem wodnym. W realizacji planowanego przedsięwzięcia należy zachować szczególną ostrożność związaną zarówno z eksploatacją sprzętu jak i wprowadzeniem zanieczyszczeń do wód.

Na etapie eksploatacji zasady odprowadzania wód opadowych i roztopowych z terenów związanych z komunikacją oraz terenów zabudowy mieszkaniowej, a także przyjęty sposób usuwania i oczyszczania ścieków zapewnią brak niekorzystnego wpływu na środowisko wodne.

- **Klimat lokalny**

Aktualnie, teren objęty projektem planu zajęty jest przez wody powierzchniowe śródlądowe (zalew na rzece Wisłok) i towarzyszącą im zieleń nieurządzoną oraz tereny nieużytków i upraw rolnych, a także zabudowę mieszkaniową jednorodzinną z zielenią urządzoną oraz drogi dojazdowe do posesji.

Realizacja planowanego zagospodarowania spowoduje zmiany w klimacie lokalnym.

Zgodnie z zapisami projektu planu, ponad 90% obszaru zajmie teren planowanej drogi głównej. Przedsięwzięcie to, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – zaliczane jest do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Faza budowy nie wpłynie znacząco na klimat lokalny. Natomiast w fazie eksploatacji, w obrębie planowanego odcinka drogi KDG, klimat lokalny ulegnie zmianie. Nastąpi wzrost temperatury przy gruncie, spowodowany nagrzewaniem się asfaltu w dzień i powolnym oddawaniem ciepła w nocy. Zmianie ulegnie także wilgotność gleby, nasłonecznienie oraz temperatura i wilgotność powietrza. Dolina Wisłoka jest głównym korytarzem przewietrzania miasta. Realizacja planowanego odcinka drogi (prostopadle do rzeki Wisłok) zlokalizowanej na obiekcie mostowym może w pewnym stopniu utrudnić swobodny przepływ chłodnego i wilgotnego powietrza. Obiekt mostu spowoduje ograniczenie przepływu powietrza, będzie elementem utrudniającym spływ mgieł.

W przypadku niniejszego projektu planu, przyjęty wysoki minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, tj. 45% w terenach MN i 40% w terenach MNW, należy uznać za bardzo korzystny, ograniczający w pewnym, choć niewielkim, stopniu zmiany

mikroklimatu. Poza terenami biologicznie czynnymi związanymi z zabudową, wyznaczono tereny wskazane dla innych form zieleni.

- **Klimat akustyczny**

Zmiany w zakresie oddziaływania akustycznego będą dotyczyć przede wszystkim etapu realizacji planowanego przedsięwzięcia jakim jest budowa drogi KDG, dróg: dojazdowych i wewnętrznych, a przede wszystkim obiektu mostowego. Na tym etapie, źródłem hałasu będzie praca sprzętu mechanicznego wykorzystywanego w procesie budowy drogi i obiektu mostowego, tj. maszyn budowlanych, samochodów ciężarowych.

W procesie realizacji przedsięwzięcia uciążliwości akustyczne będą miały charakter miejscowy i będą ograniczone w czasie. Wielkość hałasu na etapie budowy zależna będzie od rodzaju używanego sprzętu i rodzaju prowadzonych prac. Dla zminimalizowania hałasu należy wykorzystać sprzęt sprawny technicznie, o określonych normach hałasu, zgodnych z przepisami. Bazy dla sprzętu powinny być zlokalizowane w odległości od zabudowy mieszkaniowej, niwelującej hałas. Prace budowlane prowadzone powinny być wyłącznie w porze dziennej.

W projekcie planu przyjęto, że wzdłuż drogi KDG po obydwu jej stronach wykonane zostaną drogi: dla pieszych i dla rowerów. W procesie realizacji planowanej drogi należałoby zastosować tzw. nawierzchnie ciche, które redukują poziom dźwięku o około 5 dB, pod warunkiem zastosowania odpowiedniego rodzaju asfaltu. Realizacja jednej jezdni, a po obu jej stronach dróg: dla pieszych i dla rowerów, nie powinna powodować przekraczania dopuszczalnych norm hałasu dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zlokalizowanej w sąsiedztwie planowanej drogi KDG.

Planowane przedsięwzięcie może wymagać wykonania raportu oddziaływania na środowisko, o czym zadecyduje odpowiedni organ. Raport powinien być sporządzony dla projektu technicznego planowanej inwestycji. Szczegółowa analiza przyjętych w projekcie rozwiązań określi czy wystąpi konieczność dodatkowych zabezpieczeń przed hałasem terenów zabudowy mieszkaniowej.

- **Krajobraz**

W krajobrazie terenu objętego projektem planu wystąpią zmiany. Okresem kiedy te zmiany będą miały niekorzystny wpływ na krajobraz będzie etap budowy. Będzie to wynikiem usuwania roślinności, w tym drzew, zakrzaczeń, przemieszczaniem mas ziemi dla tworzenia nowego pasa drogowego.

Po zakończeniu realizacji budowy i odpowiednim zagospodarowaniu terenu wystąpi kolejny etap zmiany krajobrazu. W okresie eksploatacji planowanej drogi, elementem

decydującym w krajobrazie będzie obiekt mostowy, który może być elementem korzystnym dla krajobrazu, zależęć będzie to od rozwiązań techniczno-architektonicznych tego obiektu.

Projekt planu ustala parametry budynków mieszkalnych, precyzując m. in. wysokość zabudowy, ilość kondygnacji, intensywność zabudowy, sytuowanie zabudowy poprzez ustalenie nieprzekraczalnych linii zabudowy. Towarzyszyć im będzie powierzchnia biologicznie czynna, dla której ustalono odpowiednie wartości udziału w powierzchni działki.

- **Zasoby naturalne**

Północna część terenu objętego uchwałą w sprawie przystąpienia do sporządzenia mpzp nr 344/11/2023 „Zalew na rzece Wisłok” w Rzeszowie zlokalizowana jest w granicach złoża gazu ziemnego „Zalesie” oznaczonego jako GZ4647 (wg PIG-PIB) oraz w terenie i obszarze górniczym utworzonymi dla tego złoża – decyzja Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 23 maja 2023 r., znak DGK-WK-I.761.188.2022.11.BG.

Teren będący przedmiotem projektu planu nr 344/11/2023 – I „Zalew na rzece Wisłok” znajduje się poza ww. złożem gazu ziemnego oraz poza obszarem i terenem górniczym utworzonymi dla tego złoża.

- **Zabytki**

W granicach omawianego obszaru, dla którego sporządzono niniejszy projekt planu nie występują obiekty uznane za zabytki. Nie występują również stanowiska archeologiczne.

- **Dobra materialne**

Za dobra materialne przyjmuje się wszystkie środki, które mogą być wykorzystane bezpośrednio lub pośrednio dla zaspokojenia potrzeb ludzi.

Sporządzony projekt planu stwarza podstawy i możliwości zagospodarowania terenu jako drogę publiczną główną. Realizacja tej inwestycji będzie kolejnym elementem komunikacji w południowej części Rzeszowa, mającym usprawnić ruch samochodowy w tej części miasta.

- **Wpływ na tereny Natura 2000 oraz na inne formy ochrony przyrody**

Terenami chronionymi z uwagi na wartości przyrodnicze (zgodnie z ustawą o ochronie przyrody) na obszarze Rzeszowa są to tereny włączone do sieci Natura 2000: PLH180030 „Wisłok Środkowy z Dopływami” i PLH180043 „Mrowle Łąki” oraz rezerwat przyrody „Lisia Góra” wraz z otuliną.

Północne tereny miasta, położone w dolinie rzeki Mrowla stanowią łąki będące siedliskiem czterech gatunków motyli, włączone do sieci obszarów Natura 2000 „Mrowle

Łąki”. W południowym rejonie miasta do sieci obszarów Natura 2000 został włączony obszar obejmujący część zalewu utworzonego na rzece Wisłok wraz z rzeką w górę jej biegu pnz. „Wisłok Środkowy z Dopływami”. Obszar ten jest siedliskiem chronionych gatunków ryb. W sąsiedztwie zalewu na Wisłoku został utworzony rezerwat przyrody „Lisia Góra”.

Teren w granicach objętych projektem planu częściowo znajduje się obszar Natura 2000 PLH180030 „Wisłok Środkowy z Dopływami”. Należy dążyć do wszelkich starań, aby realizacja planowanego zagospodarowania nie wpłynęła w znaczący sposób wpływać na przedmiot ochrony ww. obszaru Natura 2000, jakim są chronione gatunki ryb oraz bytujące tu ptaki i chronione gatunki roślin.

Dla ww. obszaru Natura 2000 utworzono w 2023 r. – *Plan zadań ochronnych*. Celem ochrony jest zachowanie naturalnego charakteru koryt rzecznych wraz z towarzyszącymi rzece siedliskami grądów i łągów oraz utrzymanie cennych przyrodniczo kompleksów łąk.

Planowane przedsięwzięcie należy do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, może wymagać sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko, o czym zdecydują odpowiednie organy.

- **Wpływ planowanego zagospodarowania na adaptację do zmian klimatu**

W procesie adaptacji do zmian klimatu należy podjąć działania, które pozwolą w pewnym stopniu ograniczyć nasilające się jego zmiany. Zapisy projektu planu wskazują działania ograniczające nasilanie się zmian klimatycznych, tj.:

- ustalenie obowiązku minimalnej powierzchni biologicznie czynnej w terenach innych niż teren przeznaczony pod drogę główną;
- dopuszczenie źródeł ciepła nie będących źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza – wykorzystanie ciepła z sieci ciepłowniczej lub z indywidualnych niskoemisyjnych lub zeroemisyjnych źródeł ciepła (gaz, energia elektryczna) lub z odnawialnych źródeł energii;
- odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z terenów zieleni powierzchniowo po terenie (infiltracja);
- stosowanie rozwiązań z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury przy odprowadzaniu wód opadowych i roztopowych z terenów innych niż tereny komunikacji;
- dopuszczenie retencji wód opadowych i roztopowych z terenów innych niż tereny zieleni.

VII. PRZEWDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 2 pkt 1d ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych.

Nie prognozuje się transgranicznego oddziaływania ustaleń projektu planu, określających przeznaczenie i sposób zagospodarowania obszaru na środowisko przyrodnicze. Projekt planu nie wprowadza funkcji, których oddziaływanie mogłoby mieć zasięg transgraniczny.

VIII. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W projekcie mpzp nr 344/11/2023 – I „Zalew na rzece Wisłok” w Rzeszowie przyjęto rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko. Dotyczą one następujących aspektów:

- **ochrona powietrza:**

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- ogrzewanie z sieci ciepłowniczej lub indywidualnych źródeł ciepła z wykorzystaniem gazu, odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej;

- **ochrona wód:**

- odprowadzenie ścieków bytowych do sieci kanalizacji sanitarnej;
- odprowadzenie ścieków przemysłowych do sieci kanalizacji sanitarnej poprzez urządzenia podczyszczające;
- odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z terenów komunikacji po podczyszczeniu do sieci kanalizacji deszczowej z zastosowaniem urządzeń spowalniających odpływ wód oraz z dopuszczeniem retencji;
- odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z terenów zieleni powierzchniowo po terenie lub z wykorzystaniem rozwiązań z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury;

- gospodarowanie wodami opadowymi i roztopowymi z pozostałych terenów, w miejscu występowania poprzez retencję z zastosowaniem rozwiązań z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury, w przypadku braku możliwości dopuszcza się odprowadzenie do sieci kanalizacji deszczowej;
- **ochrona przed hałasem:**
 - wyznaczenie nieprzekraczalnych linii zabudowy mieszkaniowej wolnostojącej;
 - lokalizacja dróg dla pieszych i rowerów – obustronnie wzdłuż drogi KDG;
- **ochrona zasobów przyrody:**
 - nakazano utrzymanie wysokiego minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej;
 - wyznaczono teren o symbolu ZP, który należy zagospodarować jako zieleń urządzoną pod publicznie dostępne samorządowy park, z minimalnym udziałem powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 75%;
- **ochrona krajobrazu:**
 - określono zasady zagospodarowania działki budowlanej oraz zasady kształtowania zabudowy;
 - określono dla poszczególnych terenów wysokości zabudowy;
 - określono lokalizację zabudowy poprzez wyznaczenie nieprzekraczalnych linii zabudowy;
 - jako przeznaczenie uzupełniające dopuszczono zieleń urządzoną.

IX. PRZEWDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PROJEKTU MPZP NR 344/11/2023 – I „ZALEW NA RZECE WISŁOK” W RZESZOWIE

Dla analizy skutków realizacji ustaleń opracowań dotyczących planowania przestrzennego, właściwe jest zastosowanie art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Zgodnie z tym artykułem – w celu oceny aktualności planów miejscowych, wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy (co najmniej raz w czasie kadencji), ocenia postępy w opracowaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzenia w nawiązaniu do Studium.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE do monitorowania środowiskowych skutków realizacji planów, można wykorzystać stosownie do potrzeb istniejące systemy monitoringu w celu uniknięcia powielania monitoringu.

W przypadku opracowań planistycznych istnieje określona ustawowo procedura pozwalająca przeanalizować i ocenić skutki ich realizacji. Nie ma więc potrzeby określenia dla studium, planów lub ich zmian, specjalnego systemu monitoringu wpływu na środowisko.

X. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognozę oddziaływania na środowisko dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 344/11/2023 – I „Zalew na rzece Wisłok” w Rzeszowie, sporządzono w oparciu o art. 46 i 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. – o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza oddziaływania na środowisko jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Projektem planu objęto teren o powierzchni 15,2 ha położony w południowej części Rzeszowa, na granicy osiedli: Drabinianka, Budziwój, Zwiężczyca i Dąbrowskiego.

W granicach obszaru wyznaczono liniami rozgraniczającymi tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania. Wydzielono tereny oznaczone w części graficznej projektu planu symbolami:

- MNW – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, o powierzchni około 0,28 ha;
- U – teren usług, o powierzchni około 0,21 ha;
- KDG-KDD-ZP – teren drogi głównej lub drogi dojazdowej lub zieleni urządzonej, o powierzchni około 8,72 ha;
- KDG-WS-ZN – teren drogi głównej lub wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni naturalne, o powierzchni około 2,81 ha;
- KDG-ZP – teren drogi głównej lub zieleni urządzonej, o powierzchni około 2,41 ha;
- KR – teren komunikacji drogowej wewnętrznej, o powierzchni około 0,39 ha;
- IKP – teren pompowni ścieków, o powierzchni około 0,02 ha;
- ZP – teren zieleni urządzonej, o powierzchni około 0,37 ha.

Teren objęty projektem planu położony jest częściowo w:

- obszarze szczególnego zagrożenia powodzią;
- obszarze Natura 2000 PLH180030 „Wisłok Środkowy z Dopływami”.

Dla terenów: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej oraz terenów usług określono przeznaczenie uzupełniające oraz zasady zagospodarowania i zabudowy, a także zasady obsługi komunikacyjnej. Dla terenów – drogi głównej, drogi dojazdowej i drogi wewnętrznej określono parametry jezdni i zasady zagospodarowania. Poza terenami zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, usługowej, terenami dróg wyznaczono tereny wód śródlądowych, tereny zieleni naturalnej i zieleni urządzonej zlokalizowane poniżej obiektu mostowego.

Teren objęty projektem planu obejmuje fragment doliny Wisłoka. W tej części doliny przez jej przegrodzenie powstał zbiornik wodny, którego pojemność w chwili jego powstania wyniosła 3,6 mln m³, a długość 3 km. Z biegiem czasu pojemność zbiornika uległa znacznemu zamuleni.

Teren objęty projektem planu położony jest poza granicami GZWP nr 425. Znajduje się natomiast w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią oraz w obszarze Natura 2000 „Wisłok Środkowy z Dopływami”, w którym stwierdzono występowanie chronionych gatunków ryb.

Przedmiotem projektu planu jest fragment drogi od ul. Kwiatkowskiego do ul. Podkarpackiej. Określono parametry drogi. Wzdłuż drogi KDG, po jej obu stronach poprowadzone będą drogi dla pieszych i drogi dla rowerów. Przez teren zalewu, droga poprowadzona będzie na obiekcie mostowym. W sporządzonym projekcie planu określono przeznaczenie i zagospodarowanie terenów poniżej obiektu mostowego.

Wpływ realizacji planowanej drogi na środowisko i ludzi będzie różny w zależności od etapu realizacji. Etap realizacji będzie miał wpływ na zwiększenie zanieczyszczenia powietrza, zwiększenie hałasu, środowisko wodne, roślinność, krajobraz. Zmiany te będą stwarzać określone uciążliwości, które będą miały charakter przejściowy. Po zakończeniu okresu realizacji przedsięwzięcia nastąpi poprawa stanu powietrza oraz hałasu. Zmiana krajobrazu dotyczyć będzie przede wszystkim terenu z obiektem mostowym.

Planowana droga główna – jej realizacja i funkcjonowanie nie będą stwarzać zagrożenia o charakterze transgranicznym.

Opracowanie:

mgr Janina Nowak

mgr inż. Marta Kopacz-Korzeń

Rzeszów, wrzesień 2024 r.

OŚWIADCZENIE SPORZĄDZAJĄCEGO PROGNOZĘ

Ja niżej podpisana Janina Nowak, zatrudniona w Biurze Rozwoju Miasta Rzeszowa na stanowisku głównego specjalisty, jako kierownik Zespołu Środowiska Przyrodniczego, w którym sporządza się opracowania ekofizjograficzne i prognozy oddziaływania na środowisko projektów planów miejscowych, Studium i zmian Studium dla miasta Rzeszowa, oświadczam:

Spełniam warunki, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Jednocześnie oświadczam, że jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr Janina Nowak